

PHONG HOA

RA NGÀY THỨ SAU

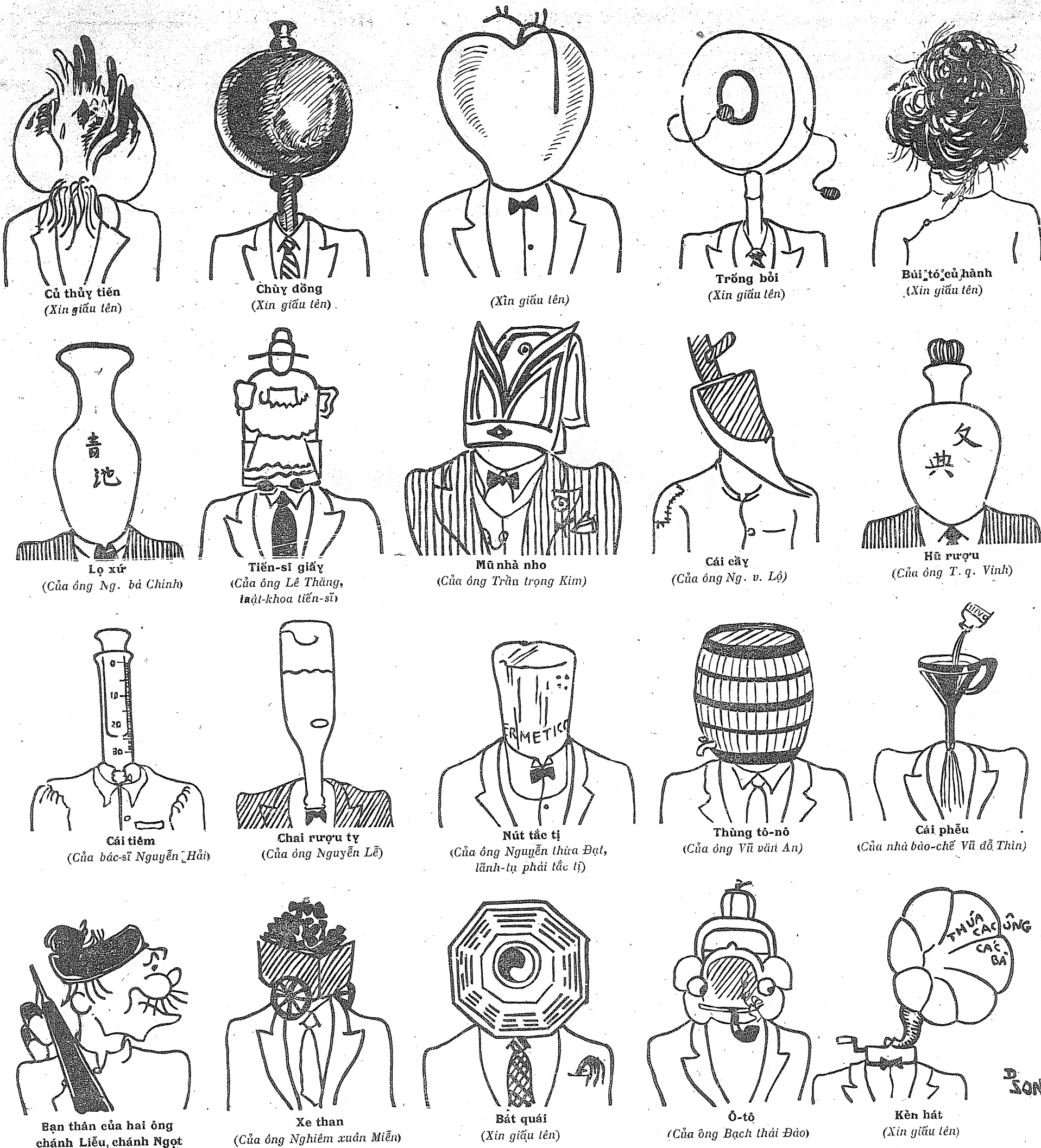
DIRECTEUR POLITIQUE
NGUYỄN XUAN MAI

DIRECTEUR NGUYỄN TUONG TAM

ADMINISTRATEUR
PHAM HUU NINH

ĐẶC BIỆT VỀ NGHỊ VIỆN: PHẢN THÚ' NHÌ

NHÂN, VẬT LẠ... THẤY TRONG NGHỊ-VIỆN

VÌ DÂN VÌ NƯỚC

ĐÊM ỒP ĐÁY GIẾNG

MẤY hôm nay, viện dân biểu họp hội đồng, trời mưa rào rích như muốn nhắc các ông nghị nên nghĩ đến nước... nước mưa một tí, một tí thôi. Mưa ngập các ao, chuôm, chỉ xướng lũ ếch ộp. Đêm ngày lũ ếch kêu ran « thực lạc nhạc », oang oạc, ồm ộp như ca tụng không ngớt, ai kia đã sinh ra họ.

Người ta thường bảo : ếch kêu để gọi lòng thương của Thượng - đế, nhưng cóc vãi trời, tiếng ếch kêu chỉ được một việc là làm điếc tai lảng giềng.

Song sự thực nào có phải nên thơ như vậy. Ếch nào có phải là giống người mà biết kêu ca với tán dương. Những tiếng ồm ộp của họ chỉ là những tiếng thì thầm khoảng đêm ngán tình giai...

Ếch ngồi đáy giếng mà ồm ộp còn được một việc là nặn thêm rằm bảy con ếch nhỏ, chứ không phải là đẻ kêu xuống. Vậy tiếng ếch kêu còn hơn hàng ngàn, vạn tiếng kêu khác chẳng nặn ra được cái gì.

Lộn tiết

Trong hai kỳ báo, ông N. V. Vĩnh đem bọn nghị viên dám đương đầu với ông ra thóa mạ. Ông bảo bọn ông Vũ-văn-An, Ba-lăng-xoa Hối, Phạm-Tá là một lũ « hề siếc » (clowns) một lũ « lấu cá, lấu tôm » (aigrefins).

Ông quên mất rằng người hay lý số bao giờ cũng điềm tĩnh như bao giờ. Ông quên mất không bó nhâm, háy uống bát nước nóng để hạ hỏa trước khi viết bài đại luận về dân biểu. Ông Vĩnh là một người hay dăng trí.

Ấy chỉ vì thế mà ông lộn tiết, lộn mẽ thóa mạ bọn ông An, chứ không phải là vì ông bị bọn họ công kích về vấn đề rượu, vấn đề nước mắm... mà cũng không phải vì ông thấy ông Lục phôi lòng ở đũa nghị viện không có công hiệu mấy.

Thôi, chẳng qua là tại số.

Mà có lẽ cũng tại số, lúc ông muốn kéo mấy ông đại diện chính phủ vào phe ông ; theo ông, thì đáng lẽ các quan thay mặt chính phủ phải tổng cõ bọn hề xiếc nọ ra ngoài viện.

Nhưng họ không nghe ông, có lẽ cũng là tại số nốt.

Nội quy của viện dân biểu

Trước kia, trong nghị viện, mỗi lúc bàn đến việc nước, việc dân, ông nghị nào muốn diễn thuyết chỉ việc dơ tay xin nói là được. Thành thử có ông về một vấn đề nói năm, bảy lần, mà mỗi lần hàng 15, 20 phút, có ông không nói được lần nào.

Thật là một sự thiệt thòi rất lớn cho dân sẽ dậu nhà Khai-trí.

Vì thế, cho nên bắt đầu từ năm nay, viện dân biểu định rằng mỗi lần dơ tay, các ông nghị phải đề ông nghị trưởng sắp đặt lần lượt gọi tên mới được nói, và mỗi lần nói không được quá 10 phút.

Đã là một sự tiến bộ trông thấy. Nhưng như vậy e còn hơi phiền nhiễu một chút. Vì tính sát ra thì có lẽ viện không có đủ thì giờ để cho các ông nghị diễn thuyết. Làm một cái tính nhỏ thì đủ biết :

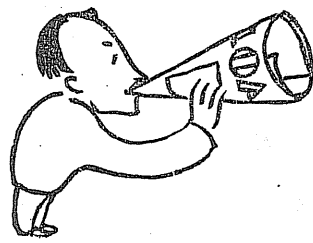
1 ông nghị nói 10 phút

111 ông nghị (tất cả viện) nói sẽ mất :
10 x 111 = 1110 phút : 18 giờ 30

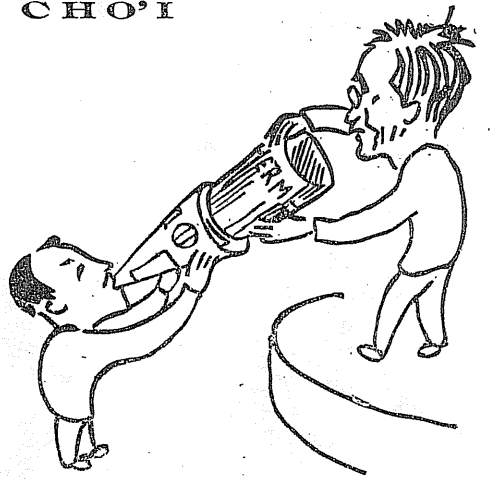
Như vậy thì bao giờ mới được về ăn cơm !

Chibằng tính thế này : một ngày họp

NHUNG TRO CHƠI

Ông Hối thổi loa (báo Loa)

Ông Đạt dút nút tắc tị cho khỏi điếc tai hàng xóm.

5 giờ, nghĩa là 5 x 60 = 300 phút. Có 111 ông nghị. Vậy mỗi ông được $\frac{300}{111}$ phút,

Mỗi ông nghị phải nghỉ ba phút còn thừa thì giờ thì tha hồ mà nói. Như vậy, trong viện mới sẽ có trật tự.

Số thu-nhập

Tiền thăm ủy viên của ban xét số thu-nhập là ông Trần trung Hòa, cái

ông nghị có cái huy hiệu cứng cá là « ông nghị phút a la pooc ».

Số thu-nhập, chắc ông Hòa là một tay sai cừ khôi của phái Vĩnh-Lục nên mới được quyền xét đến cái số này. Chắc là ông Hòa óc chứa nhiều chữ số lắm thì phải.

Đến lúc ngừng lên trông đầu ông tạ, thấy nó tròn tròn bong bóng y như hệt con số Zero. Thảo nào !

Ông đứng dậy, rút tờ trình đọc, đọc... Lắng tai nghe, không phải ông đọc tiếng annam cũng không phải đọc tiếng tây. Thỉnh thoảng nghe thấy ông đều đều giọng đọc :

Tang-dit-si cờ... tắc tích cờ lơ...
Công sách tát... ộp séc và sông...
Cát to giờ min Piết
Cát to giờ min Piết

Thôi đích là ông nói tiếng Quảng-dông.

Tiếng Quảng-dông thì còn ai hiểu nữa. Tiếc không có cụ Dương bá Trạc để cụ dịch cho nghe.

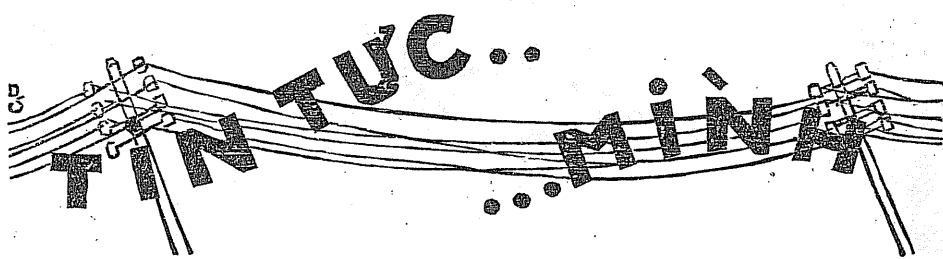
Ông Hòa đọc xong, nhìn chung quanh thấy ai nấy đều ngơ ngẩn như mán lơ-lơ cả, ông mới sực nhớ rằng ông không hiểu những câu ông vừa đọc, ông liền đem bản chữ quốc ngữ ra diễn lại.

Lúc bấy giờ mới vỡ lẽ rằng ông muốn xin giảm thuế.

Có thể thôi, thì sao ông không « phút a la pooc » cái bản chữ tây... tăng-phụ của ông đi mà đọc bản chữ ta có được không ?

Ông nghị Bùi... người

Ông Hòa đọc xong tờ trình của ông đã lâu mới thấy ông nghị Nguyễn văn Bùi, lò dò đến.

Ở TRONG VIỆN GỬI RA

Ông Phạm hữu Khánh có lời công bố rằng : những người nào bầy lấu thường nhâm ông với ông Phạm lê Bồng thì từ nay đừng nhâm nữa. Ông tuy cùng họ Phạm với ông Bồng, nhưng ông là Phạm hữu Khánh, chứ không phải Phạm-hữu-kim-Khánh.

Ông Vũ đồ Thìn hôm nào vào viện cũng đem theo một gói thuốc tím. Có người tò mò hỏi thì ông trả lời : Để dùng về việc nước..

Ở Sơn-tây có một ông nghị tên là Nguyễn hữu Sinh. Đáng ái-ngại thay : hữu sinh... vô dưong.

Ông Lê quý Chùy với ông Bùi thụy Đổng đi đôi với nhau lạ : chùy-dồng.

Ông Lục đòi cải chính : «Tôi không từng ngồi uống rượu với ông An bao giờ ; phải nói : ông An ngồi uống rượu với tôi mới đúng sự thực. »

Ông An cũng đòi cải chính như ông Lục. Vậy xin thề tắt và cải chính dùm cả hai ông.

Ông Lê Thăng, luật-khoa tiến-sĩ mới thêm được một chức mới. Vậy từ nay cái tên đầy đủ của ông là Lê Thăng-luật-khoa-tiến-sĩ-con-đi-đánh-hồng. Ai cũng phải công nhận rằng cái tên đó hơi dài một chút.

Ở Kiến-an có ông nghị tên là Lưu-văn-Điền. Ông này hẳn tiêu thụ khá nhiều rượu Văn-điền.

Ông Vĩnh hôm nay nghĩ không đến viện được. Ông còn ở nhà bận ngắm con cang.

Ông trương tuần Bùi xuân Linh có oai lạ, ai cũng sợ. Nhất là hôm qua khi người ta thấy bên tay phải ông có ông Lê quý Chùy và bên tay trái ông có ông Nguyễn hữu Côn.

Nhất Linh

PHÒNG THĂM BỆNH

BÁC SỸ: NGUYỄN-HẢI
6, RUE COLOMB, 6 (góc ngõ Nam - Ngu)
Téléphone 410

TIẾP KHÁCH

Sáng từ 8 giờ đến 11 giờ
Chiều từ 3 giờ đến 5 giờ
CÓ ĐI THĂM BỆNH NGOÀI PHỐ

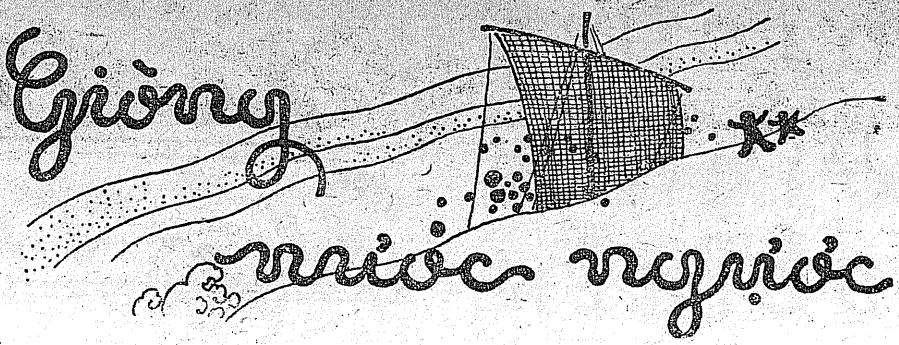
THUỐC LẬU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không rút nọc, mỗi khi uống rượu, thức đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đều khỏi rút nọc. Thuốc đã mau khỏi, lại không công phạt, nên được anh em chị em đồng bào tin-dùng mỗi ngày thêm đông, cả người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được rút nọc, công nhận rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-Khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lên soài, nóng rét, đau xương, rết thịt, rết đầu, nổi mề-đay, ra mào gà, hoa-khê, phá lở khắp người, uống một ống thuốc là kiến-hiệu, không hại sinh-dục. Cũng 0\$60 một ống. Xin mời quá bộ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy-thếp đến tận nơi.

HỒNG-KHÊ ĐƯỢC-PHÒNG. 88, Route de Huế (sẽ cửa chợ Hôm) Hanoi - Téléphone 755

ĐẠI-LÝ HỒNG-KHÊ M. Đức, 73, Belgique, Haiphong - Ich-sinh-Đường, 190, phố Khách, Nam-dịnh - Xuân-Hải, 5, Rue Lạc-son, Sơn-lý-Phúc-Long, 12, Cordonnier, Hải-dương - Bát-Tiên, Maréchal Foch, Vinh - Bát-Tiên, Paul Bert, Huế - Bát-Tiên, Tourane Marché - Rue Marché, Nha-trang - Đức-Thắng, 148, Albert 1er Dakao, Saigon - Có đặt đại-lý khắp ba Kỳ - Ai muốn nhận làm đại-lý xin viết thư về thương-lương.

Quái! ông nghị Bùi có chân trong ban trị sự, vì đầu mà đến trễ như vậy?
Thấy ông đi ra, đi vào uể-oải như búi ngủi nhớ tiếc cái gì, mới sức nghĩ ra rằng:
Năm ngoái, ông làm thư ký không có lương.
Năm nay thư ký có lương ông không được làm.

GIÔNG THIỆU CÁC ÔNG NGHỊ VỚI QUỐC DÂN

Nhân dịp họp đại hội đồng dân biểu, Phong-hóa xin đem các ngài giới thiệu với quốc dân,
Đề bà con ai có việc chi cần. Thời tìm đến « ông dân » giản giỏi.

Hoặc là cây bình quyền, vức lợi, Hoặc tâu việc thỉnh cầu lên tới thượng quan. Biết rõ tài năng mà chọn mặt gửi vàng.

Việc công ích mới khỏi nhờ nhàng, luộm thuộm. Chỗn thôn quê, các nhà làm ruộng, Việc cấy bừa phải nhờ lượng ông nghị... Trâu (1)

Chúng chị em các xóm có đầu Nghiệp đàn hát phải yêu cầu ông nghị... Phách (2) Và hai ông nghị Đào (họ Nguyễn, họ Bạch) (3)

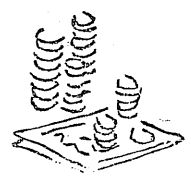
Là những tay thực dích hết lòng Che chở cho các bạn lâu hồng May thoát khỏi nạn khảm trùng tẻ hũ...

1. O. Vương-dinh-Châu (hay Trâu cũng thế!) ở Bắc-giang.
2. O. Đỗ-thúc-Phách cũng ở Bắc-giang.
3. O. Nguyễn-vân-Đào ở Bắc-giang và ông Bạch-thái-Đào ở Quảng-yên.

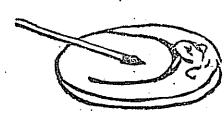
Nhà làm báo, tán văn, tạp chí, Phải trông vào ông nghị... Văn-Chương (4)
Hàng keo, hàng mùt, hàng mật, hàng đường. Phải biết đến ông Trương-Văn... Ngọt (5)

Nhà buôn bán, lấy vốn nhiều làm cốt, Hữu-Bản (6) tiên sinh hẳn là bạn tốt của thương-gia. Hiệu nữ trang thời cần có ông Ngọc ông Ngà (7) Giương thanh thế mới có cơ hưng thịnh.

Bọn hàng vật, buôn gồng, bán gánh Đã sẵn người thủ-lãnh : ông Quang (8) Ông nghị Bùi (9) nếu phải mặt giới giang, Đàng đại diện cho các hàng bán lạt.

Các bác phó may, lợi quyền nên phó thác Cho nhà nho-tây uyên bác : ông... Kim (10)
Các cụ đồ, viết câu đối buổi tất niên Nên lưu luyến ông... Nghiên (11) là chi phải!

4. O. Nguyễn-vân-Chương ở Ninh-bình.
5. O. Trương-văn-Ngọt ở Kiến-an.
6. O. Nguyễn hữn Bản ở Thái-bình.
7. O. Nguyễn-khắc-Ngọc ở Hưng-yên và O. Bùi-trọng-Ngà ở Hà-nam.
8. O. Đặng-dinh-Quang ở Hà-đông.
9. O. Nguyễn-vân-Bùi ở Quảng-yên
10. O. Trần-trọng-Kim ở Hà-nội.
11. O. Phạm-huy-Nghiên ở Phú-thọ.

Nghề làm trống, nhất là trống cái, Giữ tiếng tam tấu phải uy ông... Tùng (12)
Các nhà sư, mộ đạo hư không, Muốn chóng thành phật, phải nhờ hai ông: Tùng, Lễ (13)
Nhà hiền triết, ưa cuộc đời lẵng-lẽ, Ghét sự bôn bả, sàu sề, tranh giành,

Tim đến ông nghị An, nghị Hòa, nghị Bình (14). Nếu sốt rét, có hai ông Kỳ, Ninh (15) giúp đỡ : Còn muốn sống lâu như ngài bành-lỗ, Phải yêu cầu ông Thọ (16) ở Quảng-yên. Muốn sống mà yêu, bọn trai gái thanh niên,

Phải hỏi ông nghị Hưng-yên : Trần-Ái (17) Đó là : suy danh hiệu đoán người đại khái Nhưng cốt việc làm, ta phải đợi họ rằng tay Mới tương kể giờ, người hay... Tú Mỡ

12. O. Đỗ-mộng-Tùng ở Hưng-yên.
13. O. Nguyễn-bá-Tùng ở Hải-dương và O. Nguyễn-Lễ ở Hà-nội.
14. O. Vũ-văn-An và O. Trần-trung-Hòa ở Bắc-ninh, O. Nguyễn-tử-Bình ở Namdinh
15. O. Ph. h. Ninh và ông T. Kỳ.
16. O. Trần-ngọc-Thọ ở Quảng-yên
17. O. Trần-dinh-Ái ở Hưng-yên.

Ông Ba-lăng-xoa... với thuế thân

Ông Ba-lăng-xoa cũng như ông « phút a la pooc », thích dùng tiếng lằng-xoa (sa).
Bàn về thuế thân, ông đứng dậy hăng-hái mở máy nói :
— Tôi xin đánh thuế thân proportionnel, không có lẽ người làm công với ông chủ hiệu cũng chịu một số tiền thuế như nhau.
Ông N. V. Vinh, bầm nhâm, đoạn đứng dậy phản đối :
— Nguy hiểm lắm ! cái lối đánh thuế của ông Hợi. Thuế thân đánh đều cả mọi người, song không có là bao. Nếu gọi ra, thì họ lại dựa vào đấy mà đánh nặng người giàu, còn người nghèo vẫn chịu như trước.
Cái ông thầy số này tiên tri quá.
Nhưng ông Ba-lăng-xoa vẫn chưa chịu... thầy. Ông Phách bảo ông ta rằng ông ta định xin lập thuế lợi tức, thì ông ta liền trả lời :
— Tôi nói về cái « situation de chacun ».
Thật là có trời hiền.

Ông Phạm búi Cắm

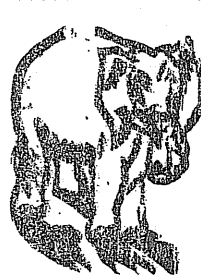
Ông nghị này có một điều lý luận riêng, tán kỳ đặc biệt.
Phản đối ông Hợi, ông nói :
— Ông bảo giàu phải chịu thuế nặng hơn nghèo. Nhưng lấy gì để phân biệt người nghèo với người giàu? Lúc đánh thuế, họ tha hồ bói, bảo người này giàu là người này giàu, người kia nghèo là người kia nghèo, ông phải biết : bây giờ càng giàu lại càng khổ, càng làm ruộng lại càng chết : giàu là một cái bệnh.
Lý-luận thật ! Nhưng nếu giàu là một cái bệnh, thì ông nên bảo bệnh nhân của ông nên vứt tiền, bỏ ruộng cho người khác, để khỏi bệnh, thành nghèo hóa sung sướng !
Nhưng... nhưng người mắc bệnh giàu của ông lại thích cho bệnh càng ngày càng trầm trọng. Mà ông có m.íc bệnh ấy, ông cũng vậy nốt.
Tứ-Ly

NGUYÊN NHÂN CỦA BỆNH Mộng-Tinh, Di-Tinh và Huyết-Tinh

A.—Bởi thọ bẩm tiên-thiên bất túc, hậu-thiên thất dưỡng, uđi còn nhỏ mà quá u sắc dục, quân hỏa đông nhi tương hỏa tùy mà thành ra.
B.—Bởi lúc tuổi còn nhỏ, chơi cách « Thủ-Dâm » làm cho ngọc quan lớn mà thành ra.
C.—Bởi người bị lậu độc uống thuốc công-phại và thông lợi tiêu tiện nhiều làm cho thận-thủy suy ngọc quan lớn mà thành ra.
Bởi ba nguyên-nhân kể trên mà sinh ra ba chứng bệnh : « Mộng-tinh », « Di-tinh » và « Huyết-tinh. » 1. Năm chiêm bao thấy giao-cầu cùng đàn bà, tinh khí xuất ra là Mộng-tinh, bình không nặng. — 2. Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh khí xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bần-thần tay chân nhức mỏi là Di-tinh, bình đã nặng. — 3. Bất luận ngày đêm tinh-khí cứ chảy ra hoài, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình-dục cũng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rặng mạnh cũng chảy ra là Huyết-tinh, bình rất nặng và rất khó trị.
Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau thát ngang lưng, nước tiểu vàng, tay chân nhức mỏi, trong mình mệt nhọc, ăn ngủ chẳng đặng, hình vóc tiêu tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị lâu ngày thủy suy hỏa vượng, hư hỏa lừng lên đốt tim phổi, làm cho tim nóng phổi yếu rang tức nơi ngực thành ra bệnh ho. Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy uống « Tam-tinh Hải Cẩu Bồ Thận Hoàn (số 2) của nhà thuốc VÕ-VĂN-VÂN Thu-dầu-Một thì bệnh hết dứt mà lại đặng bổ thận tráng dương cố tinh ích chí, bồi bổ sức lực trong mình, 10 người uống không sai một đũa đặng chẳng biết bao nhiêu bức thư khen tặng.
GIÁ MỖI HỘP (uống làm 5 ngày) 1\$00

VÕ-VĂN-VÂN-DƯỢC-PHÒNG Chủ-nhân Y-học-sĩ VÕ-VĂN-VÂN bào-chế THUDAUMOT
Có bán tại : Hanoi : Nguyễn-văn-Đức, aux galeries indochinoises 108, Quai Clémenceau, 11, Rue des Caisses. Hải-Phòng : Librairie, Papeterie, Mai-Linh 62, Paul Doumer. Nam-Định : Maison Việt-Long, 28, Chapeaux, phố mới. Phú-Lý : Bùi-long-Tri, Maison Châu-Dinh, Rue Principale. Yên-Báy : Maison Phú-Thọ, 8, Usine Électrique.

CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI CHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT

HIỆU CON VOI
1 ló, 3 gr. 0\$20, 1 tá 2\$00, 10 tá 18\$00
1 ló, 6 gr. 0.30, 1 tá 3.00, 10 tá 27.00
1 ló, 20 gr. 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

PHÚC-LỢI
79, PAUL DOUMER - HAIPHONG
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

Đại lý : MM. Phạm-hạ-Huyền, 36, Rue Sabourain, Saigon — Đông-Đức, 64, Rue des Cantonnais, Hanoi — Thiên-Thành, phố Khách, Namdinh — Phúc-Thịnh, phố Gialong, Huế.

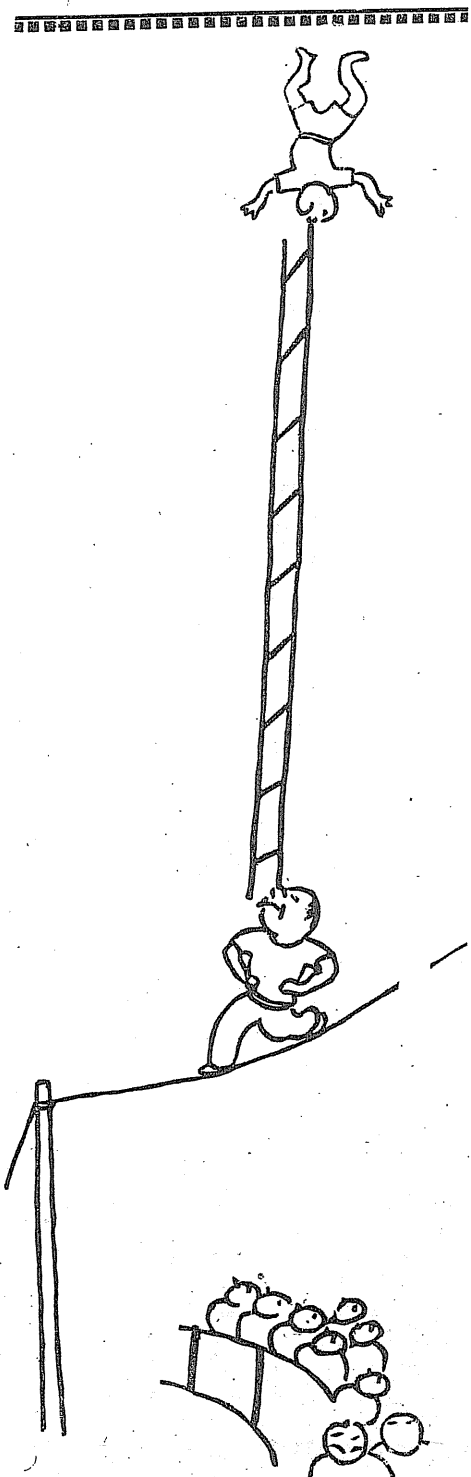
TÔI LÀ NGƯỜI GIỮ A TÔI CHỮ A DÔI BÊN

(Gửi cho anh Tường-Quân và chị Mộng, Lan, tác giả « Một bức thư » và « Một câu truyện » đăng ở phụ-trương Phong-hóa.)

Bình tình đứng giữa mà nghe,
Nguyễn này nói phải, bị kia kềm gì.
Cứ trong ý tứ mà suy
Anh thì hờn chị, chị thì trách anh.
Vi ai gỡ mối tơ mảnh
Tôi xin ở giữa phân minh tỏ tường,
Đã sa vào chốn tình trường
Yêu nhau xin hãy tìm đường bảo nhau
Làm chi như bắc đíp cầu
Mối duyên đã bể, mối sầu lại mang.
Đa tình cảm, chị Mộng Lan
Quá yêu nên mới mơ màng vẫn vơ.
Có đâu ra ý hững hờ
Đem lời mai-mỉa, phân bờ bắc-nam.
Nhìn anh, nước mắt chứa chan,
Giận anh nên chị « làm gan » bề ngoài.
Tường Quân nng nổi giếng khơi.
Nghe lời mát mẻ ra người thờ-ơ.
Vi dù trong lúc bấy giờ
Anh vờn vờ hỏi, chị lơ sao đang.
Bấy lâu cách trở quan san,
Ngày mong, đêm nhớ tán toan đã nhiều.
Bây giờ thấy mặt người yêu
Chắc trông bóng dáng ra chiều ngẩn ngơ.
Nên chi chị sẵn lòng ngờ,
Biết đâu anh vẫn nay chờ, mai mong.
Ngày nay, lòng đã rõ lòng
Kể nhìn bên ấy, người trông bên này
Đôi bên tâm sự tỏ bày
« Lá thơ câu truyện » mười hay rõ mười.
Giận, hờn vứt quách đi thôi,
Cùng nhau hòa-thuận gây đời tương tai.
Mộng Lan dư sắc, dư tài
Tường Quân đã chịu ít ai dám bì.
Ấu là nghĩ lại, suy đi
Gia-đình chung gánh, còn gì nhẹ hơn.
Lan kia trút hết lòng hờn
Nụ cười năm nọ hẳn còn xinh tươi.
Tiếng oanh thỏ-thẻ những lời...
Tường kia ắt hẳn ngày người, say sưa.
Người yêu, nay mộng, mai mơ,
Nay kẻ bên cạnh dễ khờ bỏ qua.
Mắt tình nổi sóng thu ba
Gan sắt đá cũng nhủn ra vì tình.

Muốn cho gương vỡ lại lành,
Mến anh, yêu chị, hết tình khuyên can.
Hay gì như truyện thế gian,
Cò, trai, găng mãi, chỉ mang tiếng đời.
Nghe tôi, anh chị vui cười
Tôi xin mua pháo (Xứ-Sở) đốt chơi ăn mừng.

Bà Tân-Khanh

— Thầy ơi... đưa nào nó sát hạt tiêu vào đầu thang thầy ạ.

VỀ TRUUG

Cụ Lại... vẫn Truug

Cụ Lại vẫn Truug để lại chiếc ghế chủ tịch tạm thời cho ông Ngà, cụ trở về đất Thái, ngồi ngắm ngôi sinh phần của cụ.

Ai đi đường Thái-bình—Kiến-xương cũng đừng chân lại ngắm ngôi mộ to tát, đồ sộ ở bên đường. Ngôi mộ đó có lẽ là công cuộc to tát lớn lao của cụ Lại vẫn Truug trong thửa sinh bình: cụ Lại danh có lưu lại hậu thế chắc cũng là nhờ ở cái vẻ mỹ thuật của ngôi mộ này.

Tùy... tùy... đường

Ông đốc Anh, trong cuộc tranh biện về thuế má, cứ mười mười lăm phút, ông lại thở ra câu:

—Tùy... cái đó tùy...

Tùy cái gì mới được chứ?

Nếu tùy ở dân thì có lẽ dân họ không muốn nộp gì cả.

Nếu tùy ở tôi, thì tôi sẽ cho phép ông tùy ý ngủ gật và ngáp dài.

Còn nếu tùy ở ông, chắc là ông tùy ở tôi, Mà nếu tùy ở tôi, thì tôi sẽ cho phép ông tùy ý ngủ gật và ngáp dài... vân vân...

Ông Nguyễn văn Lộ

Sau khi bàn bạc chán về thuế thân các ông nghị tạm định rằng: cứ đánh thuế như cũ, song làng nào muốn đóng làm một lần thì đóng, mà đóng làm hai lần cũng được.

Ông em út của viện, Nguyễn văn Lộ, liền làm một câu kết luận đáng ghi:

— Vâng, muốn đánh thứ thuế gì thì đánh, nhưng phải biết dân có tiền đâu mà đóng? Vậy xin làm thế nào cho dân có tiền mà nộp thuế mới được

Chỉ lý lắm! Nhưng nếu vậy thì chỉ có một cách: là lấy tiền nhà nước ra phát cho dân để dân đóng thuế!

Hay là nếu ông Lộ có dư tiền, thì đem cho họ để họ nộp cũng được!

Lý Toét

Lời nói của ông Lộ đã là chí lý, mà lời nói sau này của một ông nghị nhà quê vô danh lại còn chí lý hơn. Ông nghị ấy bàn: trước nộp được thì bây giờ cũng nộp được.

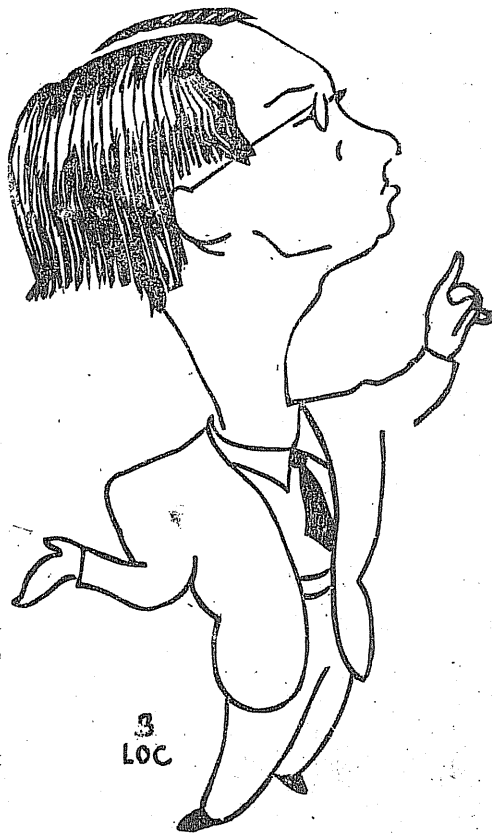
Lý luận này thì chắc không người nào giám bẻ, dẫu người ấy là lý Toét gì chăng nữa.

Phải, trước nộp được thuế thì, bây giờ nộp cũng được.

Trước có tiền, bây giờ tất phải có tiền. Mà nếu không có tiền thì mặc kệ.

Trước không có ông nghị cũng được thì bây giờ không có ông nghị cũng được.

Vậy thì mời ông nghị nào đó trở về nhà quê cấy ruộng đi thôi.

Ông Lê Thăng, luật-khoa tiến-sĩ, con dĩ đánh bóng.

Ngôi mộ của cụ là nơi đông-tây gặp nhau, là nơi đạo phật với đạo thiên-chúa, mà nhất là nơi các màu sắc sỡ, các đồ trạm tỉ mỉ, vụn vặt gặp nhau: thật là một ngôi mộ c vẻ mỹ thuật hầu lớn.

Chắc ngôi mộ của ông tuần huu trí Trần tán Bình cũng vậy. Cũng đồ sộ, cũng là một công cuộc vĩ đại để lưu danh lại hậu thế như vậy.

Có người tàn mản nghĩ rằng số tiền xây hai ngôi mộ có thể làm sống được hàng trăm người đương đói khát trong những gian nhà bản thổ.

Nhưng hàng trăm thẳng khổ rách sống, sao cho bằng sắc chết của một quan tuần và một quan nghị?

HUNG-KY

SỐ 8, PHỐ CỬA ĐÔNG HÀNG GÀ, HANOI—Giấy nói số 347

NHÀ MÁY LÀM CÁC THỨ GẠCH TÂY, NGÓI TÂY

NHÀ MÁY GẠCH HIỆU

HUNG-KY

có đủ các thứ máy móc tối tân để làm các thứ gạch ngói rất tốt có thể đi trên không vớ

CÁC THỨ GẠCH NGÓI HIỆU

HUNG-KY

Đều làm bằng đất sét xanh và đất sét trắng rất tốt mà bán giá rất hạ

HÀ-THÀNH, 16, HÀNG DA

TÀI-XUYÊN may áo quý bà, quý nương.
Nghề thêu, thêu khéo lạ thường.
Có nhà họa sĩ Cát-Tường trông nom.
Gần xa náo nức tiếng đồn...

COMPTOIR DE PETITES INDUSTRIES

TÀI-XUYÊN

là hiệu may và thêu kiem các lối hợp thời do
Mme LÊ-VŨ-THÁI chủ trương và ông NGUYỄN-
CÁT-TƯỜNG vẽ giúp các kiểu

Vì dân...

Việc y tế

Bàn đến việc y tế, ông Phạm Tá nói đến sự đắt đỏ của thuốc tây, và yêu cầu thuốc bắc được cạnh tranh với thuốc tây.

Ông chánh sở y tế đáp: sự đắt đỏ là tùy theo từng người: Cũng như không ai cấm ông Tá lấy giá ruộm 2\$00 trong khi các hiệu ruộm khác chỉ lấy 1\$20 hay ít hơn nữa.

Nghe thấy họ mỉa đến nghề ruộm, ông Tá ngượng cả sự hăng hái.

Nhưng, ruộm là việc buôn bán thường, có cạnh tranh, chứ nghề buôn thuốc tây chỉ có mấy ông có bằng bác-sĩ mới có quyền, các ông tha hồ mà tăng giá! Mà thuốc lại là một sự cần thiết. Có áo không ruộm cũng được, chứ ốm mà không có thuốc thì đau làm đến chánh sở y tế cũng không xong.

Nói đến sự bài trừ bệnh hoa liễu, bác-sĩ De Raymond trả lời cho nghị-viên, kết luận bằng một câu khôi hài: —Trong nước nào có nhiều người mắc bệnh hoa liễu, là triệu chứng nước giàu.

Nhưng sự thực, than ôi, nó chỉ là triệu chứng có nhiều người mắc bệnh hoa liễu.

Ông nghị Ngà làm việc

Ông nghị Ngà thay cụ Lại văn Trung chắc ý kiến của ông cũng na ná như cụ Lại.

Mỗi lần ông đứng dạy xin nói là một lần cái bút tó củ hành của ông nó rung động, lấy làm đặc chí lắm.

Cũng may, trong mười ngày hội họp, nó rung có hai lần.

Lần thứ nhất, nó được nghe ông bàn về thuế điền. Nhân lúc được im lặng, ông ngắt ngưỡng đứng lên, mình vẫn còn khoác cái áo toai đi mưa như ông sợ nhà hội Khai-trí rớt, rồi ông than thở về cái xã Châu-cầu của ông thuế má tăng lên nhiều quá. Ông nói thông thả, buông từng tiếng một, như ngâm một bài tuyệt bút. Ý chừng ông nghĩ tới... mấy con lợn con và năm gian nhà cái.

Đến khi ông Đồng-lý văn phòng phủ Thống sứ và ông nghị Phạm búi Cầm trả lời ông rằng thuế xã Châu-cầu không tăng, không giảm gì cả, ông mới biết là câu hỏi của ông vô nghĩa, ông vội ngồi xuống, thu hình trong cái áo toai như sợ người ta nom thấy.

Lần thứ hai, cái bút tó củ hành của ông nó được rung động lúc bàn đến việc học chính. Ông đứng dậy xin chính phủ nói tay về hạn tuổi thi bằng sơ học yếu lược để sau này con em nhà ông có thể ra thi thừa phái được dễ dàng.

Lần này không có ai trả lời ông cả, nên cái bút tó nọ nó cứ rung hoài, có vẻ tự phụ lắm.

Việc canh nông

Sở canh nông bị các ông nghị công-kích kịch liệt. Các ông Vũ văn An, Nguyễn hữu Bản hăng hái xin bãi sở ấy đi. Xứ Bắc-kỳ toàn sống về nghề nông, mà lại xin bỏ sở canh nông, thế mới cứng đầu cứng cổ.

Ông Nghiêm xuân Miên trách sở canh nông đánh trống bỏ rùi. Thí dụ như sở ấy thí nghiệm được giống bông nõn tốt mà không hiểu dụ nhân dân gây lấy giống ấy. Ông N.C.Tiểu cũng đồng ý với ông Miên. Ở sở canh nông mà ra, ông Tiểu lại công kích sở ấy đánh trống bỏ rùi, ông thật cũng là cứng đầu cứng cổ (ý chừng ông nghĩ đến gương của mấy con rùa của ông nuôi).

Ông Lê thành Giai trách sở canh nông trồng lúa, cây lúa chỉ bằng cái tăm, còn con lúa của dân trồng lại tốt. Ông lấy làm lạ lắm. Ông vừa nói vừa sờ tay lên đầu, vuốt những sợi tóc nhỏ như sợi miến.

Ông nói quả quyết như ông đã trông thấy lúa lên cao. Nhưng nếu nó nhỏ bằng cái tăm, thì có lẽ thừa ruộng mẫu của nhà nước nó chỉ lớn bằng cái đầu của ông. Mà thế cũng là lớn lắm rồi.

NHỮNG TRÒ CHƠI

Ông Đồ Thận dạy chấy làm trò xiếc.

Những trò chơi

Ông Phạm Tá ngồi pha phẩm để ruộm 7 ông nghị "câu vòng" là, ông Hoàng, ông Đào, ông Sen, ông Hiên, ông Bích, ông Lục và ông Thâm.

Khuyến nông

Sau khi bàn đến lúa Xiêm (không dùng được) đến bèo Nhật-bản (chỉ dùng làm phân được mà thôi), ông N.C.Tiểu đứng dạy phân trần về công việc sở khuyến nông. Ông nói rằng ban này làm việc mới được 26 hôm, vậy xin viện đừng vội lấy con mắt lạc quan hay bi quan — nhất là bi quan — mà xét. Công việc canh nông không phải là một nghề quý thuật mỗi lúc thay đổi được ngay một trò.

Phải, việc canh nông không phải là một quý thuật. Nó chỉ là việc canh nông. Nhưng, nếu nó mỗi lúc không thay đổi được ngay một trò, nó có thể đổi một ông cán-sự ra một ông khuyến nông chánh sứ, thay đổi được một cái ngực không có thể bài ngà ra được một cái ngực có thể bài ngà. Vậy chắc nó cũng có phép quý thuật chi đây.

Viện Trung kỳ

Viện dân biểu Trung-kỳ làm việc cũng hăng hái như viện Bắc-kỳ vậy.

Bàn về ngân sách, ông Lê thành Cảnh xin giảm thuế, còn cứu vãn tình thế, có hai phương pháp:

— Ngoại trị và nội trị.

Nội trị là giảm bớt số các quan lại, còn ngoại trị là xin tiền trợ cấp của ngân sách Đông-dương và ngân sách Bắc-kỳ.

Tại sao ngân sách Bắc-kỳ lại phải trợ cấp cho ngân sách Trung-kỳ? Ông Lê thành Cảnh cho là vì một lẽ đáng ghi! Bắc-kỳ văn lãnh sắc thân, chức quan, ăn thưởng của triều đình.

Chí lý lắm. Nhưng, như vậy, thì nên bắt những ông thân, những ông quan, những người có ân thưởng của triều

đình trợ cấp mà thôi, chứ sao lại bắt cả đến dân đen Bắc-kỳ. Ông Cảnh nghĩ hơi xa quá.

Tứ Ly

Nhà xuất bản ĐỜI NAY

Hiện đã xuất bản

A/ Sách của Tự lực văn đoàn
« Hồn bướm mơ tiên » (nghìn thứ 4) của Khải Hưng 0\$40.
« Vàng và máu » (nghìn thứ 2) của Thế Lữ 0\$45
« Anh phải sống » (nghìn thứ 2) của Khải Hưng và Nhất Linh 0p.45
« Nửa chừng xuân » (nghìn thứ 5) của Khải Hưng 0p.75
« Giòng nước ngược » của Tú Mỡ. Giá 0\$50
« Gánh hàng hoa » của Khải Hưng và Nhất Linh. Giá 0\$60
B/ Sách ngoài:
« Cạm bẫy người » của Vũ trọng Phụng 0p.40
« Đẹp » của Nguyễn cát Tường 0p.35

Dương in

« Mấy vần thơ » của Thế Lữ

Mua sách gửi tiền trước về ông Nguyễn tường Tam N° 1 Boulevard Carnot

Liên cước phí gửi lối bảo lãnh: 1 cuốn 0p.20 mỗi cuốn sau thêm 0p.06. các bạn mua năm P. H. được trừ 10%. mua trên 5 cuốn được trừ 20%.

PHONG-HOÀ

TÒA SOẠN VÀ TRI-SU :

N° 1, B' Carnot, Hanoi

TÉL. N° 874

GIÁ BẢO :

	Sáu tháng	Một năm
Trong nước	1\$60	3\$00
Ngoại quốc	3.50	6.50

MỠI SỐ : 7 xu

Mua báo kể từ 1 và 15 và phải trả tiền trước. Ngân phiếu xin gửi về:

M. Nguyễn-tường-Tam
Directeur du Phong-Hóa

HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC VÀ NGUYỄN-HẠC-HẢI

BÀO-CHẾ HẠNG NHẤT TRƯỜNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cẩn thận

CÓ BÁN : Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1\$95

ĐẠI-BỔ-HUYẾT

Chuyên-trị đàn bà, con gái kinh huyết không đều, khi sớm, khi chậm, kinh huyết bị tắc không ra, hay đau bụng, kinh huyết ra không tươi đỏ, tím đen thành hòn, băng ra nhiều quá; khí hư ra nhiều chất trắng, đau bụng, rức xương, nằm ngủ không yên, quá trưa hấp sốt, ra lắm mồ hôi, ăn ít, vàng đầu, chóng mặt, hay mơ, thân thể còm yếu, đau trong dạ-con (nhà con) lâu năm không đẻ, hoặc bị tiêu-sản luôn.

Mỗi hộp giá 1\$00

Hỏi tại: M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG viện thuốc Lạc-Long
Số 1, Phố Hàng Ngang, Hanoi

CHÚA THAO

Than ôi! thời oanh-liệt nay còn đâu?
Thế-lữ

NGƯỜI cai ngục lễ phép chấp tay nói:

— Xin mời ngài về kéo trời sắp tối.

Mạc Thao thông thả quay lại mỉm cười, trả lời:

— Người hãy để ta ngồi chơi đây lát nữa. Ta muốn được ngắm cảnh hoàng hôn trên hồ Hoàn-kiểm.

— Bẩm ngài, lệnh Chúa ban xuống, tôi đây đâu dám không tuân. Chúa truyền chỉ để ngài dạo chơi mỗi ngày từ giờ thân sang đầu giờ rệu mà thôi.

Thao cười gằn:

— Người tính ta tay không khí giới, chiếc thân tro trọi bị giam trong một kính thành lớn có hàng vạn quân canh giữ, thì ta trốn sao thoát được mà người lo ngại.

— Thưa ngài, chúng tôi có dám lo ngại điều gì đâu. Chẳng qua chúng tôi chỉ tuân lệnh trên đó mà thôi. Nhưng nếu ngài muốn lưu lại một lát thì chúng tôi cũng xin vâng.

Người cai ngục lại lễ phép cúi đầu chào rồi rón rén lui ra đứng trên cầu Thê-húc cùng với bọn lính tùy tùng thì thầm nói chuyện.

Thao ngồi trên nền Trấn-ba-dinh trước đền Văn-Xương, hai chân buông thõng trên mặt nước xanh biếc và phẳng lặng. Cây si là ngon, cành mềm mại uốn cong, lá lẩn tẩn rung động dưới luồng gió dịu buổi chiều hôm, gọi ra trong trí Thao một cảnh tượng gia-đình êm-ấm. Thao nhớ đến vua cha, đến hoàng-hậu cùng các hoàng-huynh: « Chẳng biết ngày nay, gia-đình có còn xum họp như xưa? Sau trận cuối cùng, mỗi người một phương tán loạn, sống, chết, chẳng biết ra sao? » Hai giong lệ từ từ chảy trên gò má. Thao chép miệng thở dài, ngược mắt nhìn trời như để phân trần cùng đức Hoàng-thiên nổi thố thống khổ chứa chất trong lòng.

Về phía tây, trên hoàng thành và cung điện vua Lê, sắc trời đỏ rực sau những đám mây tím bầm viền màu vàng chói. Thao mơ màng tưởng tượng ra một đội quân hùng tráng hoạt động trong khói lửa chiến tranh. Một cảnh ghê gớm vụt hiện ra: trận Đồ-sơn mà ba tháng trước đây Thao cùng hai anh, ông hoàng cả và ông hoàng hai, khải chiến với quân họ Trịnh. Tuy Thao mới mười bảy tuổi đầu, nhưng Thao xông pha trong rừng giáo-mác rất là hăng hái, can đảm. Bộ áo giáp của Thao đầm máu quân thù, đỏ xạm như sắc trời tà.

Nhưng thời oanh liệt nay còn đâu!

Còn đâu, thời hoàng-phụ đánh đuổi quân Chiêm-thành, chống chọi quân Trung-quốc! Hàng cờ lơ lảo, hàng quân võ lữ! Mấy anh em chạy trốn. Thao còn đương bờ ngỡ tìm đường thoát nạn thì đã bị địch quân bắt sống.

Nhĩ đến đây, Thao nấc lên một tiếng, hai hàng lệ ràn rụa tuôn rơi.

— Mời ông về thôi, trời tối rồi.

Thao lau nước mắt, lãnh đạm, yên lặng đứng dậy theo viên cai ngục và bọn lính trở về nơi ngục thất.

Về đến cửa Đông-hung, Thao vẫn còn ngậm ngùi cho thân phận, lo lắng cho số phận hoàng phụ và các hoàng huynh, tâm trí để tận đầu đầu, đến nỗi không nghe rõ tiếng loa dẫn đường. Mãi lúc thấy đứng trước một con voi trang hoàng uy-lệ mới giật mình sức tỉnh né ra một bên đường. Một viên thị-vệ chạy lại túm lấy máng:

— Mi là ai mà dám không tránh đường công chúa.

— Ta không trông thấy.

Câu trả lời vô lễ suýt nữa đã đem lại cho Thao mấy roi song, nếu công chúa ngồi trên lưng voi dưới cái tàn vàng thêu chỉ ngũ sắc không gọi giật viên thị-vệ lại mà truyền rằng:

— Gọi nó lại đây ta hỏi.

Quân lính dạ dạn, rồi dẫn Thao đến dưới chân công chúa.

— Quý lady công chúa đi.

— Ta không biết lạy.

— À! thằng này ương nhỉ!

Công chúa vội thét:

— Khoan! không được vô lễ.

Rồi ôn tồn nàng hỏi Thao:

— Người là ai?

— Tôi là một tên tù tội.

— Tù mà sao còn được đi chơi dong phố?

Thao mỉm cười khinh bỉ:

— Sau lưng tôi đã có một tên cai và bốn tên lính đi kèm. Tôi trốn sao được mà công chúa đã vội lo.

Công chúa cũng mỉm cười:

— Không, ta có lo ngại gì đâu. Ta chỉ hỏi người sao người ta lại để người tự do ra ngoài thành như thế?

— Đóa có lẽ là một đặc ân của chú Trịnh chăng?

Nghe lời nói cứng cáp, đồng dục của một tên tù, công chúa không khỏi lấy

sự vẻ vang tráng lệ thời xưa, khi Thao chiều chiều cùng các anh cưỡi ngựa tự do phi quanh hồ Trúc-bạch? Xa xa, tiếng chuông chùa Trấn-quốc rầu-rĩ gieo vào trong lòng kẻ khổ - số những nỗi nhớ nhung thương tiếc: nhớ tiếc cảnh huy-hoàng không bao giờ trở lại.

Trước lầu Minh-nguyệt, con chim họa-mi tí-tách nhảy trong lồng sơn son, cất tiếng hót trong treo nhịp nhàng.

Nhưng công-chúa nghe như đây những lời oán trách.

Vì đã năm hôm nay, công-chúa kém ăn, kém ngủ, luôn luôn tưởng tới kẻ bị tù. Cái lồng chim càng nhắc công-chúa nghĩ tới nơi ngục-thất tối tăm và người yêu quý bị giam trong đó.

« Tức thật! lảo thật! »

Công-chúa nghĩ tới đêm hôm ấy. Đêm hôm ấy, công-chúa lập mưu, lập mẹo với tên thị-ti thân mật, tồn bao nhiêu trí lực mới lên vào được ngục thất thăm ai: « Thế mà nó không thêm tiếp! » Công-chúa hầm hầm tức giận: « Phải chết! ta phải tâu với cha ta xử tử! Nó lại khinh mình!... Minh thân danh một bà công-chúa, đã từng phen theo cha xông pha trong hàng trận, mà để một tên tù nó khinh mạn ư!... Chết! nó phải chết! »

Tiếng con chim họa-mi như mia-mai, khẳng khái đáp lại: « Tao chết! tao chết! chết còn hơn bị giam hãm trong lồng! »

Chẳng nghĩ ngợi, công chúa bước thẳng ra hiên, kéo cửa lồng và xua con chim họa-mi ra. Sau khi đập, nhẩy phá-phách, con chim tìm thấy cửa lồng, chui ra hay thẳng lên cành cây kiêu bên thềm, đứng đó khoanh khoái rìa lồng. Công-chúa, mỉm cười đưa tay ra vẫy, nhưng con chim sợ hãi, cất cánh bay lên từng không.

Trong lòng sung sướng, công-chúa đưa cặp mắt, âu-yếm nhìn theo cho tới khi cái chấm đen lẩn vào trong đám mây mờ xám...

Nhưng từ đó, bệnh công-chúa một ngày một trầm trọng...

Chúa Trịnh họp các quan, các bạn tâm-phúc bàn việc hệ trọng.

Hôm trước, tên thị-tý lo cho tính mệnh công-chúa đã đánh bạo tâu với chúa Trịnh đầu đuôi câu chuyện đôi bên gặp gỡ. Muốn che mắt quần-thần và giữ kín điều bí-mật, chúa Trịnh đã vờ nổi cơn thịnh nộ và truyền lệnh xử-giáo công-chúa. Sau nề lời xin của các quan, chúa mới người giận, giảm xuống tội tống lãnh cung, khi nào công-chúa khỏi bệnh,

TRÒI NGÓ LẠI!!!

như tim la, cốt khí, sang độc, đương mai, đầu lậu, ván ván, quý ngài đừng ham dùng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sưng nướu, còn nước vào bao tử rồi thì ợ mửa, công phạt bệnh hơn đủ điều, thì thấy bớt liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong ngũ tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mệt, đường tiêu có chút mũ cũng làm như sợi chỉ, hoặc muốn lơ lửng ở đầu thì lơ. Lâu ngày hai cho tánh mạng, mang khổ cho thế nhi. Đồng bào ai lỡ đau nhảm mấy chứng bệnh trên đây, mới phát hay hại sinh dục, không hành bệnh nhơn. Đã đặng người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Cao-mên và Annam mình trăm ngàn người dùng rồi không sai một, chắc như vậy. Mỗi hộp 1\$50, uống 5 ngày.

Nên trên Chánh phủ Pháp mới chứng nhận ngày 23-1-22, dưới từ dân đến quan, đầu đầu cũng nghe danh tiếng lẫy lừng.
CÓ BÁN TẠI: Nhatrang Mộng-lương, Quinhon Hồ-van-Ba, Quangngũ Trần-Cảnh, Tourane Nguyễn-hữu-Vinh, Huế pharmacie Vĩnh-Trương, Quangtrị Thông Hoạt, Tuyhóa Võ-thi-Trang, Hanoi Nguyễn-văn-Đức 11 rue des Caisses và khắp các nơi.

CHÚ Ý: Mỗi in thêm vừa xong 50.000 quyển sách « Cách bảo hiểm và trừ huyết độc bệnh phong tình với bạch đới hạ, tự mình trị lấy, ở gần mời đến nhà thuốc lấy khỏi trả tiền chi hết, ở xa nhờ bưu 0\$05 tiền gởi.

Mua sỉ hỏi thăm điều chi do:

Nhà thuốc Ông Tiên "ANNAM DU'OC PHONG"
82-84-86 RUE PAUL BLANCHY PROLONGÉE SAIGON (COCHINCHINE)

Vì thấy thế, hôm nay các quan đều run sợ không dám hé răng khi nghe chúa Trịnh ngỏ ý gả công-chúa cho Mạc Thao. Ai ai cũng tưởng là lời nói ướm để dò ý quân-thần.

Nhưng một vị lão quan đứng lên cúi đầu kính cẩn mà thưa rằng:

— Ngài nghĩ rất phải, việc thông gia rất nên.

Chúa Trịnh cười ha hả:

— Ông hiểu ý tôi rồi. Việc việc mỗi manh phải nhờ đến tay ông giúp mới xong.

Rồi quay ra, chúa Trịnh nói với các quan:

— Các ông đều là bạn thân, tôi chẳng cần giấu diếm. Các ông phải biết, con gái tôi, tôi yêu quý thực, nhưng dân chúng, tôi còn yêu quý hơn. Phải một đứa con gái gả cho kẻ thù mà cứu được bao nhiêu mạng, thì sao ta không quả quyết. Vì ngày nay, họ Mạc còn đóng quân cố thủ Cao-băng, tuy ta phá tan cũng không khó nhọc gì, nhưng ta không muốn quân đội bên chém giết nhau hoài. Ta trông thấy máu chảy mãi đã rùng mình rồi. Chi bằng ta cứ để hẳn nương náu ở nơi rừng núi đó, rồi sau này sẽ đem quyền chức của triều-định ra dần dụ, thì thế nào cũng xong.

Các quan đều lấy làm phục cái mưu- kế cao thâm của một bậc đại tướng nhân từ.

Trước Mạc Thao còn một mực từ chối, nhất định không thèm lấy con gái kẻ thù. Nhưng sau nhận được mật thư của vua cha ở Cao-băng sai một viên cận thân mang về cùng với bức thư trả lời chúa Trịnh, Thao mới chịu nghe. Trong mật thư ấy, vua Mạc khuyên con nên vờ bằng lòng nhận làm đề họ Trịnh để dò xét tình hình bên địch, sau này có thể giúp được việc khôi phục giang sơn.

Mười năm gượng sống, gượng vui với tấm-ái-tình giả dối, tâm linh phảng phất ở đất Cao-băng mà Thao chưa hề bao giờ thăm viếng.

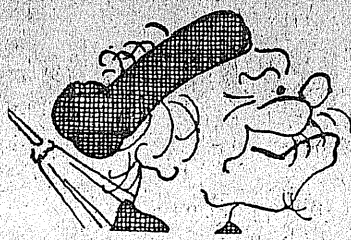
Một đêm như nghe thấy tiếng gọi xa xăm của hồn cố-quốc, Thao bỏ vợ, bỏ con ra đi... đi theo đuôi sự phục thù.

Nhưng vừa mới sang được bờ bên kia sông Hồng-hà, và quái cổ lại thấy quân mã đuổi theo, Thao lòng chán nản, chỉ mỗi một, gieo mình xuống làn nước lạnh.

Chiều hôm sau, người ta thấy hai cái xác trôi gần bãi Co-xá-nam. Đó là thi hài chúa Thao và công-chúa họ Trịnh tự-tử sáng sớm hôm nay để được cùng chôn chung một mồ Nhị-thủy.

Giòng nước đỏ lò lò nhuộm ánh hoàng hôn sắc máu lạng lẽ âm thầm chảy xuôi.....

Khái-hưng

Của V. Hách, Hanoi

I. Buột mồm

Bà hàn — Quan lớn đi bán hòm nào cũng chỉ được vài con cò bọ, mà tốn bao nhiêu là tiền đạn, sao quan lớn không cố tìm bán lấy con vịt giò có được không?

Ông hàn — Nhưng hiểm lắm. Có gặp họ bán rong bao giờ đâu.

II. Đồ ngu

Quan hàn — Nhỏ, mày mang con rã tao vừa bán được lại biểu quan nghị ở phố B... này.

Thằng nhỏ — Bẩm, thế số nhà bao nhiêu ạ?

Quan hàn — Đồ ngu, số nhà ai mà không treo ở cửa, đi đi, đi đừng cứ cúi gầm mặt xuống, rồi lại bảo không có số nhà!

Của Long-Uyên

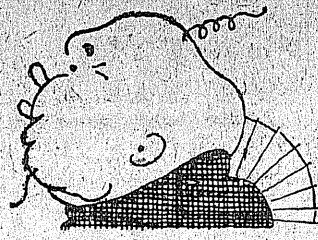
Một khắc là... hai giờ

Học trò thi sơ học yếu lược, tàn giờ đang kéo nhau ra.

Vân chạy đến hỏi anh: «Này anh, một khắc là bao nhiêu?»

Anh trả lời: «15 phút, thế em trả lời bao nhiêu?»

CƯỜI

— Chết rồi! em thấy câu: «Đêm năm canh, ngày sáu khắc», mà một ngày mười hai giờ, em đem chia ra thành mỗi khắc là... hai giờ!!!

Của N.Đ. Toại, Thái-binh

Nói khoác gặp nhau

—Này bác a, một hôm tôi ra bờ thấy một con cá nỏ nuốt trứng mất một cái tàu, thì bác tính nó có to không?

— Thảo nào, hôm tôi lên rừng thấy người ta bắt được con chim, khi làm thịt thấy trong bụng nó có một bộ xương cá và một cái tàu gần nát!

Của N. V. Phong, Hanoi

Ai bảo?

Quan — Thôi, anh về đi, tao không phạt đâu!

Nhiều Khê — Bẩm quan nờn, quan nờn phải thề đi, ngộ quan nờn quên thì năm sao?

Thế là Nhiều ta phải phạt.

Của T. Phong, Hưng-yên

Lời con trẻ

Cu Tý được bố chiều, một

hôm có gió, cứ đòi ngồi leo với bố. Bố Tý thấy ở mâm cỗ có ông Hai Vẹt bị trĩ ăn mất mũi nên sợ Tý nói nhảm liền dặn: «Ngồi, nhưng mày không được nói gì đến cái mũi của ông Hai Vẹt nhé!»

Lúc ngồi, Tý bảo bố: «Ơ ơ, ông Hai Vẹt làm gì có mũi; mà thầy bảo đừng nói.»

Của N.T. Lợi, Hanoi

I. Trẻ con lâu

7 giờ, cậu đi làm. Được một lúc, mẹ vắng ở đi. Trước khi ra cửa, mẹ dặn nhỏ thằng Năm đừng mách cậu, rồi cho nó năm xu.

Trưa về, cậu hỏi Năm: — Mẹ mày có đi đâu sáng nay không?

— Dạ, có mẹ con đi đánh...

(Mẹ đưa mắt). Cậu hỏi

gặng Năm:

— Đánh gì?

— Đánh cho con cái «lập-tắc» a.

II. Tên húy

Một chàng vào hàng vải hỏi mua:

— Bà bán cho tôi bốn thước vải chũc bầu, mấy lại

ba thước vải chũc bầu; ba thước vải cắt bả, mấy lại một thước vải cắt bả, mấy lại hai thước vải cắt bả; ba thước vải đờ-mi phim, mấy lại hai thước vải đờ-mi phim, bả tính bao nhiêu?

Chủ hàng — (Sốt ruột) Thì ông nói quách là 7 thước chũc bầu, 6 thước cắt bả, 5 thước đờ-mi phim có được không. Tôi gì lại nói một thời giải như thế?!

— Bà đừng có láo. Bầy là tên thầy tôi, Sáu là tên ông tôi, Năm là tên tam đại tôi. Không bao giờ tôi dám đọc đến.

Của B. X. Quỳnh, Thái-binh

Có ăn được không?

Bắt mạch xong, cụ lang hỏi:

— Có đi ngoài được nhiều không?

Bệnh nhân — Bẩm có, nhiều a!

Cụ lang — Thế có ăn được không?

— ....?

THỀ-LỆ CUỘC THI VUI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI-HÀI

Mỗi bài không được quá 30

giờ.

Tranh vẽ chiều ngang 12 phân

tây, chiều cao độ 10 phân.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài

và tranh mà bản báo xét là hay

nhất.

a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thư sách đáng

giá 3p00:

Giải nhì: các thư sách đáng

giá 2p00.

b) về cuộc thi tranh.

Giải nhất: các thư sách đáng

giá 3p00.

Giải nhì: các thư sách đáng

giá 2p00.

Bản-báo sẽ gửi cho những

người được thưởng một cái phiếu

lấy sách và cái bảng kê các thư

sách tây, nam của một hiệu sách.

Rồi các bạn sẽ chọn trong đó,

muốn quyền nào thì gửi phiếu

lại hiệu sách đó lấy sách. Các bạn

muốn lấy giấy bút hay các thư

TÌM NGƯỜI TRONG TRANH ĐÓ

— Họ vẽ giấu kỹ tề, mình tìm mãi mà không thấy . . . . . cụ Lý Tcet.

KIÊN TINH TRIẾT NỌC

Thu thuốc Kiên tinh triết nọc số 68 của nhà thuốc **Bình-Hưng**, ai là người chẳng biết. Như các người phải chứng **Lậu**, **Giang**, đi nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, hay thức đêm, làm công việc gì nhọc mệt, hình như bệnh phục phát. Có người lại thấy đau xương, mình mẩy mỗi mệt, mà bệnh giang thấy giắt thịt, nổi mụn đỏ, có khi tóc lại hay rụng. Thì dùng ngay thu thuốc kiên tinh triết nọc giá 1\$50 một hộp là khỏi. (nhé 4 hộp, nặng 8 hộp) còn người 1 ênh mới phát (periode aiguë) sưng, tức, buốt, đau, đi đại giắt; dùng thu thuốc Lậu số 58 0\$50 một lọ, chừng 5, 6 lọ là khỏi hẳn

Bình Hưng 67, NEYRET (phố của Nam) HANOI (xế chợ cửa Nam trông sang

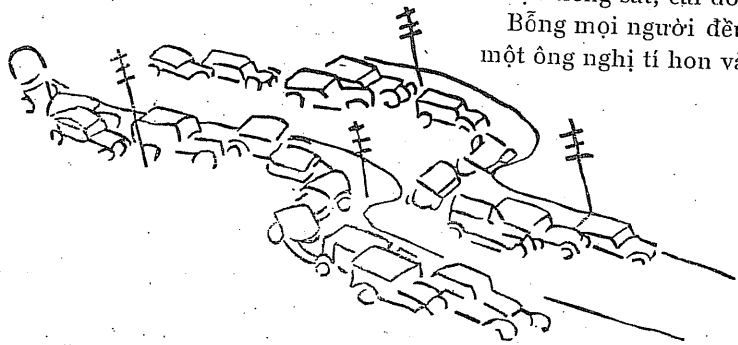
Có phát sách thuốc nói về các chứng bệnh, khắp mọi nơi, ai muốn xin, hoặc hỏi về bệnh gì xin đính theo timbre 0\$05.

TUYẾT HẾT BỆNH
LẬU GIANG

TÔI RA ỨNG CỬ NGHỊ TRƯỞNG

KHÓA ấy, ông Ủ và ông Hữ ra tranh nhau cái ghế nghị-trưởng.

Đáng lẽ tôi cứ viết phăng ngay là « sự tranh dành kịch liệt không bút nào tả nổi » thì cũng xong. Nhưng xét ra, câu ấy đã nhiều người dùng rồi, nên bắt đặc-dĩ tôi phải tả phác ra đây vài lời:

*Dập diu tài tử, giai nhân,
Ô lô như nước, cổ bàn như nệm.*
(chữ này dùng hơi ép)

Giai nhân là các cô đào mà tài tử thì không là các ông nghị còn là ai, vì chỉ các ông nghị mới có tài hùng biện và xứng đáng với cái tên « tài tử ». Còn như cái cảnh ô tô như nước, cổ bàn như nệm thì hẳn là cảnh phố Khâm-thiên trước ngày bầu nghị trưởng. Không ngờ cụ Nguyễn-Du lại làm về đề ngày nay tôi dùng được việc.

Kê thi trong quyền. Kiều còn nhiều câu hay nữa, chẳng hạn như:
*Trong tay đã sẵn đồng tiền,
Dấu răng đôi trắng thay đen khó gì.*
Hay là:

*Có ba trăm lạng việc này mới xong.
Nhưng thiết tưởng những câu ấy
đem áp dụng vào việc bầu bán không
tiện.*

Thế rồi đến ngày bầu cử.
Năm ấy, quan Thống-sứ cũng đọc bài diễn văn khai mạc hội đồng, ông nghị già nhất cũng đánh vần chữ Pháp đọc bài chúc từ đáp lại và ông nghị trẻ nhất cũng đọc bản dịch văn quốc âm. Trong khi ấy thì ông Ủ và ông Hữ ngồi húy hoáy làm cái tính cộng.

Khi các quan ra về thì hai bài tính của hai ông đối thủ cũng vừa xong. Một ông đứng lên hùng hồn quả quyết nói:

— Tôi xin ra ứng cử nghị trưởng.
Ông kia cũng đứng lên mạnh mẽ đập tay vào ngực hô to:
— Tôi cũng xin ra ứng cử nghị trưởng.

Trong nghị viện ồn ào có đủ các giọng, thật là:
Nghe như tiếng sắt, tiếng vàng chen nhau.
Nhưng tiếng vàng bao giờ cũng lấn được tiếng sắt, cái đó đã cố nhiên.
Bỗng mọi người đều phải chú ý đến một ông nghị tí hon và vô danh: Ông

thông thả tiến bước ra đứng quay mặt vào các hàng ghế nghị viên mà giọng tay lên, ung dung nói rằng:

— Tôi cũng xin ra ứng cử nghị trưởng.

Tiếng thì thảo bàn tán, tiếng cười khúc khích. Rồi một ông nghị về phái ông Ủ lắc lư cái đầu bạc phơ, đứng lên đồng đặc hỏi:

— Ông thuộc phái nào?
Tiếp luôn lời hỏi vặn của một ông nghị về phái ông Hữ (vì nghị viện năm ấy chỉ có hai phái: phái Ủ và phái Hữ.)

— Ông hãy cho biết chương trình của ông (ý chừng không có đảng phái thì bắt buộc phải có chương trình).

Ông nghị tí hon ngơ ngác hỏi lại:
— Chương trình à?
— Phải, chương trình.

Ông nghị tí hon gãi gáy, sờ tai:
— Chương trình! ấy mới rầy. Sao không báo trước cho người ta làm sẵn ở nhà?

Cả viện cười ò. Ông lại nói:
— Hay thế này này: cứ bầu cho tôi rồi chiều nay tôi đọc chương trình cũng được chứ gì.

Tiếng cười càng to, Người nọ bảo người kia:

— « Ô! thú nhỉ, vui nhỉ! Tôi có thấy mặt hần ở dưới xóm đầu! Ta cứ bầu cho hần xem sao!... Ủ, ngộ đấy! »,

Ông đầu bạc nhắc lại câu hỏi ban nãy:

— Ông thuộc phái nào?
Ông nghị tí hon chẳng ngần ngại, mỉm cười đáp:

— Phái nào? Phái tôi chứ còn phái nào nữa?

Tiếng cười ròn như tràng pháo, nhưng lần này đã có xen tiếng vỗ tay đôm đốp. Một viên « trung úy » của ông Hữ giận dữ hét lớn:

— Về chỗ! nghị viện không phải là sân khấu nhà hát.

Ông nghị tí hon chẳng chút bợn lòng, ngả đầu chào, rồi cất tiếng hát sang-sảng.

— *Này viện chúng tôi họp hội đồng,
Này viện chúng tôi họp hội đồng
Đề bàn việc ích chung...*
Tiếng vỗ tay, tiếng huýt còi, tiếng la ó.

Ông chủ tịch tạm thời phải dang sức lắc chuông và mời ông nghị tí hon về chỗ.

Rồi bắt đầu bỏ phiếu.
Kết quả:

Ông nghị tí hon được 56 phiếu.
Ông nghị Ủ được 28 phiếu.
Ông nghị Hữ được 27 phiếu.

Thế là ông nghị tí hon đắc thắng. Các ngài hần cho đó là một sự ngẫu nhiên lạ lùng. Nhưng đó chỉ là một sự dĩ-nhiên: vì trong viện có nhiều ông nghị theo cả phái ông Ủ và phái ông Hữ (bởi có gì thì khó lòng mà biết được). Nhưng ông ấy, sau khi đã do dự và tự vấn lương tâm, liền tặc lưỡi bỏ phiếu cả cho ông nghị tí hon.

Không thể tưởng tượng được sự luyên não sau khi ông nghị tí hon trúng cử: người nào người nấy tranh nhau đến bắt tay và tán tụng ông nghị trưởng mới.

Nhưng đến lúc ông nghị trưởng chọn ban trị sự, thì rầy rà quá! ông ta không quen biết một ai trong viện hết. Sau ông ta phải đem cái bảng tên các ông nghị ra, tay cầm bút chì, nhắm mắt chọc liều, trúng tên ông nào thì tiến cử ông ấy, nào phó nghị trưởng, nào tổng thư ký, vân... vân...

Người ta đồn rằng nghị viện năm ấy làm được rất nhiều việc ích quốc lợi dân.

Nhị Linh

TIẾNG TÂY TRONG VIỆN

Trước kia, tôi thường ao ước rằng: nếu trong viện ai cũng hiểu tiếng tây thì tiện vô cùng. Nay tôi mới biết là tôi làm; hiểu tiếng tây rất dễ, nhưng hiểu được tiếng tây của những ông nghị nói tiếng tây mới thực là khó. Tôi bắt đầu nhận ra như vậy khi thấy ông Bùi-trọng-Ngà vác cái túi to củ hành tí hon của ông đứng lên đọc chúc từ bằng chữ Pháp. Xin lỗi ông Ngà, ông đọc tiếng tây như một người mán sơn đầu nói tiếng Lào. Xin lấy vài chữ làm thí dụ: chữ honorer, ông đọc nghe mang mang như hồ-lô-dê, problème, ông đọc: bờ-lô-lem, ông gọi một ông thượng thư là mi-nit-sơ và gọi các ông nghị là mẽ se con-le. Còn dân thi hần ông phải gọi là bốp.

Thảo nào, sau khi ông Ngà hạ thấp cái túi to của ông xuống, thì ông Nguyễn văn Lô, em út bé bỏng của viện đứng lên đọc bài dịch ra tiếng annam cho mọi người hiểu. Lại nhất là ông Ngà nghe xong bản dịch mới ra dáng hiểu nghĩa bài chúc từ chữ Pháp ông vừa đọc.

Nổi gót ông Ngà có ông Trần trung Hòa. Hần nhiều bạn có biết một con chim nhỏ mà tiếng kêu nghe rất vui tai: tích tích tích - rờ rờ rờ. Tôi nhớ đến con chim đó khi được nghe ông Hòa nói tiếng tây, nhất là khi ông đọc đến chữ: tăng-dit-si cờ, ác-tích-cờ-lờ, la tập-bờ-lờ.

Nhưng hai ông này chưa lạ bằng ông Ba-lăng-xoa Hời. Ông Hời tuy nói tiếng gáy nghe hiểu, vì ông quen đọc « dit-cua, dit-càng », nhưng chữ ông dùng khó đến nỗi ông tây cũng không hiểu. Đó là chữ Impôt quinquennial. Quan Đồng-lý Douquet phải nhờ ông tham Cung dịch hộ ra tiếng annam, họa chẳng ngài có hiểu hơn chút nào không.

Nhất-Linh

Thuốc lậu

Bệnh lậu ra mủ phải dùng thuốc số 10 (giá 0\$50 1 ve) Lậu TỨC BUỐT, đi đái rất, nóng tức bàng quang, tiểu tiện vàng, đỏ, đục, dùng thuốc số 4 (giá 0\$50 1 ve) thì dù bệnh nặng tới đâu cũng rất chóng khỏi, khỏi êm đêm, không hại sinh dục.

ĐẠI LÝ. — SAIGON: Dương Văn Vy, 109, D'Espagne. — HAIPHONG: Nam Tân, 82, Bonnal. — NAM-DINH: Chấn Nam

LÝ TOÉT V

(MÁCH THỦ - TUỞNG HỌ HÍT MÁY MÔ)

GIANG MAI (Tim la)

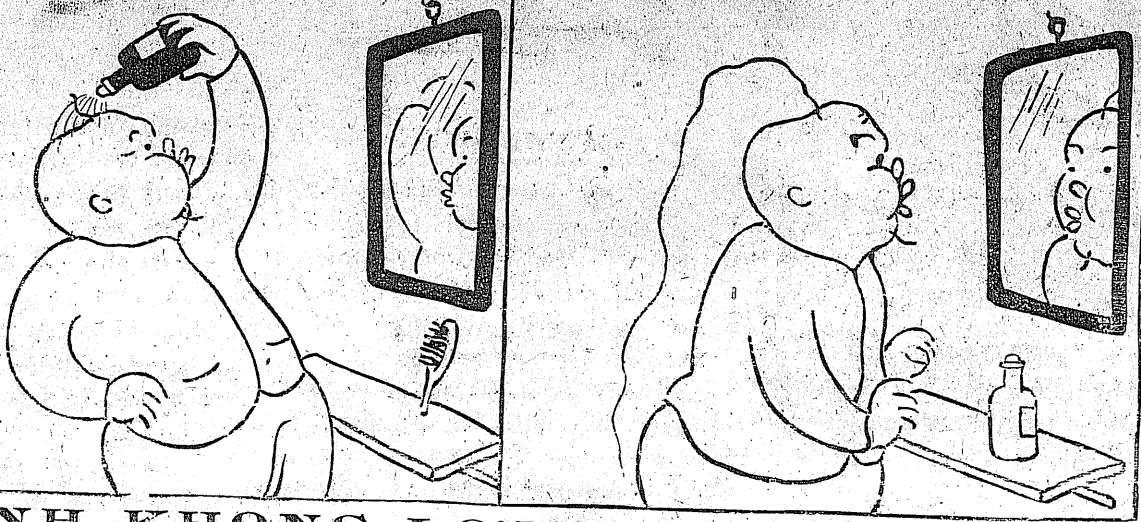
Bệnh giang mai nổi hạch, lên quả soài, rức đầu, rứt thịt, đau xương, nổi mào gà, mề đay, hoa khế, phá lở khắp người dùng thuốc giang mai số 18 (giá 1\$00 1 ve) rất mau chóng khỏi; chất thuốc êm đêm, không công phạt, không hại sinh dục.

Lê-Huy-Phách

AI MUỐN LÀM ĐẠI-LÝ

ƯỚC
C TỐC
ĐẦU
C 1 LO
N HIỆU
y

TRANH KHONG LO'I

CUỘC ĐIỂM BÁO

Ông Tuyết-Huy (D. B. Trạc) vừa rời đi đọc báo nước Anh. Ông thấy chữ Ang-lê trong một tờ báo có kể truyện một con ngựa lá kỳ.

« Nó không ăn ngô, ăn thóc, lá tre (sic) như các con ngựa khác », chỉ thích ăn bánh mì với sữa, và hề thấy đàn bà, con gái đâu « thì toong-teng theo sau dit người ta » mà người quần áo.

Ông liền reo lên rằng :

— « Ô, nó cũng « áu-hóa » đấy chứ có lạ gì ? »

Ông thực là thấu biết tâm tình súc vật.

Lại thấu biết cả nước Anh : ông thấy ở đây người ta cho ngựa ăn ngô với lá tre.

Bên Anh thực có lá tre hay không, cái đó chưa biết. Chỉ biết ông không phục cái lối « áu hóa của chú ngựa » kia một ly nào. « Chao ôi ! áu hóa gì mà lại áu hóa ăn ? Áu hóa gì lại áu hóa theo gái ? » Muốn áu hóa thì phải như ông, phải biết thấu phục bao nhiêu cái hay, cái tốt của người tân tiến văn minh mới được chứ ! còn « chú ngựa » kia thì biết quái gì ?

« Nay thử hỏi những cái hay tốt của người áu châu như những triết học thâm thúy, những khoa học tinh vi « chú ngựa » kia có nghiên cứu (!) được tí gì không ? Những máy móc tài tình, những kỹ nghệ khéo léo « chú ngựa » kia có chế tạo được gì không ? Những tinh thần đoàn thể (!), những phương pháp tổ chức (!) « chú ngựa » kia có hấp thụ (!) được tí gì không ?

« Chú ngựa » tất nhiên không có cả.

Thế thì áu hóa cái gì ! để cho ông cứ nhà tôi phải nổi giận ! để cho ông phải hùng hồn mà dõn cho « chú ngựa » kia một bài án nên thân ! Nhưng bởi ông là người có độ lượng, có cương mà có cả nhu, nên ông như « cái anh chàng bốn chân » kia rằng đã không nghiên cứu, không chế tạo, không hấp thụ được tí gì của văn minh áu châu thì quyết không thể « mạo nhận cái tên áu hóa được ».

Thực là chí lý lắm.

Chắc hẳn con ngựa bên nước Anh phải búi người mà cảm phục lời ông T. H. và từ giờ sẽ chừa theo gái, chừa ăn sữa với bánh mì, chỉ cam tâm ăn ngô và lá tre như con ngựa khác.

Lêta

BẮT CHÈ NGHỊ VIÊN

Ông hỏi gà, bà đáp vịt

Ngo-báo có ba câu hỏi các nghị viên về việc bầu nghị trưởng :

Câu thứ nhất : *Làm viện trưởng cần phải có những đức tính gì ?*

Câu thứ hai đại khái : *Chức viện trưởng nên giao cho người có tư cách điều khiển công việc của nghị viện hay là bộ máy thừa hành mệnh-lệnh của viện ?*

Câu thứ ba : *Trong hai hạng viện trưởng đó ngài ưng có hạng nào ?*

Ông Bùi-thụy-Đồng liền trả lời : *Câu thứ nhất và câu thứ ba cùng am hợp với ý kiến tôi (Ngo-báo số 2138). Câu trả lời gọn-lắm, khéo-lắm, chỉ phải cái không có nghĩa gì. Cũng như bao nhiêu lời ông bàn bạc trong nghị viện.*

Ghế chung

Ông nghị Đồng lại nói : « Ghế viện trưởng là một ghế chung của cả viện ».

Nếu vậy, bất kỳ ông nghị nào cũng ngồi được, rồi cả ông nghị Đồng cũng là viện trưởng nốt. Nhưng than ôi ! đó chỉ là một điều mơ ước của ông Đồng thôi.

Mặt viện

Ông Đồng vẫn nói :

— *Ghế viện trưởng rất là quan hệ cho quốc dân, nghĩa là thay mặt cả anh em trong viện.*

Cái ghế — dù là ghế viện trưởng — thay được mặt anh em nghị viên ? Nếu thế mà anh em trong viện không giận thì ông nghị Đồng quả là một người đáng yêu.

Lại ghế

Cũng lại lời ông Đồng :
... *Chúng ta lại bắt đầu một ghế nghị trưởng mới.*

Cái ghế ấy vẫn chưa hỏng, cần gì phải thay cái mới vào. Hay ông nghị Đồng cho ông nghị trưởng chỉ là một cái ghế thôi. Nếu vậy, ông Đồng thâm thúy lắm !

Nghĩa bóng

Đồng pháp số 2771, trong bài tường thuật cuộc tranh cử viện trưởng :

— *Ông Tá nói lớn lên rằng « ... còn như phe ông Lục, thì ông Vĩnh kia tuy kêu rằng bênh vực cho ta về việc rượu và nước mắm, nhưng chính ông Vĩnh lại là người bị người khác tắm bằng rượu và nước mắm ».*

Tội nghiệp ông Vĩnh ! mà người ta tắm ông bằng rượu và nước mắm làm gì vậy ?

Chính câu nói của ông Tá thì thế này : « ... nhưng chính ông Vĩnh lại là người có mùi rượu và nước mắm ». Nghĩa là một câu không có nghĩa lý gì.

Nhiều lắm nhĩ

Cũng trong bài tường thuật của Đ.P. :
— *Tôi xin nói vài lời. (lời ông Hợi)*

Ông Nguyễn-huy-Hợi vừa nói được bấy nhiêu câu thì... ông Vĩnh nói phất ngay v. v. ...

Ông Hợi nói được có một câu, chứ còn câu nào nữa mà « bấy nhiêu câu » Bạn đồng nghiệp rõ khéo mĩa mạt tài ngôn luận của ông Hợi.

Câu què

Đồng pháp số 2772 trong bài « Tại viện dân biểu » :

Ông Bản vừa nói đến đây thì cả viện « sứt sứt » rồi người thì « ế... ế » ầm-ỹ, không cho ông nói nữa. (chấm câu).

Người thì ế... ế ầm-ỹ, còn người thì sao ? Có lẽ ông Bản không được nói nữa, nên ông phóng-viên Đ. P. cũng không nói nữa.

Cách riêng chẳng ?

Bản vẽ số Dự toán ông nghị Khuông nói :

Cái tư cách nộp thuế hai lần...

Nếu tư cách là cách riêng thì câu của ông nghị rất có nghĩa. Mà sao nghị viện không xin làm một bộ tư điền, trong đó ta thêm vào một chữ « tư-cách » nghĩa là cách riêng.

Mời ông cử hợp tác

Cũng trong buổi bàn về số dự toán ông nghị Tuyên nói :

Tôi xin hợp tác sự nộp thuế hai lần.

Giá ông hợp tác cả cho sự nộp thuế hộ tôi thì càng hay.

NHẬT-DAO-CAO

Sau Năng thu sẽ dâng

ĐOẠN - TUYỆT

của NHẬT-LINH

à HITLER

THUỐC TRỪ BỆNH HOA-LIÊU RẤT THẦN HIỆU)

TUYỆT TRÙNG LẬU, GIANG MAI

Sau khi khỏi bệnh lậu hay giang mai thấy: tiểu tiện vàng đục, vẩn, mờ mắt, ù tai, rớt thịt, tóc rụng, thân thể đau mỏi, dùng thuốc này khỏi rút nọc. (Giá 0\$60 1 ve).

2, Route Sinh-Tu - HANOI

202, Maréchal Foch. — VINH: Sinh Huy, 59, Rue de la Gare. — LOUANG PRABANG: Havan freres, Rue Mouchol.

ÉT THƯ THƯƠNG-LƯỢNG

Khí hư

Mắc bệnh KHÍ HƯ thấy: cửa mình ra chất nhờn, buồn mỗi chân tay, đau mỗi thân thể, tiểu tiện vàng, đục, chóng mặt, rức đầu, đau bụng nổi hờn, kinh không điều v. v., dùng thuốc «Đoạn căn khí hư», thì các bệnh sẽ tiêu tán đi hết. (Giá 1\$00 1 lọ).

Thư

(Tiếp theo)

của NHẬT-LINH

Hai người kia đến trước một cửa hàng dừng lại nhìn vào trong. Phong cũng vừa đi tới. Vì người con gái hơi quay mặt lại phía Phong, nên Phong nhìn rõ mặt. Quả chàng đoán không lầm: người con gái đó chính là Trâm.

Chàng hồi hộp, đứng nấp sau cột đèn, sợ Trâm nhìn thấy mình. Phong không biết tại sao lúc đó, chàng không tiến lên ngay để gặp Trâm, lại muốn lánh mặt đi. Có lẽ chàng sợ Trâm có chồng rồi, không tiện để Trâm trông thấy mình chăng.

Người đàn bà nhà quê nói với Trâm mấy câu mà chàng nghe không rõ, rồi hai người đi về phía hàng Ngang. Tuy Phong không muốn cho Trâm trông thấy mặt mình, nhưng chàng cũng cứ bước theo, có lúc chàng đi nhanh bước lên gần Trâm, toan để cho Trâm gặp mình, nhưng chàng lại trù trù đi chậm bước lại.

Chàng không ngờ đâu có ngày hai người đi cùng một phố, cách nhau vài độ vài thước. Thấy dáng điệu vụng về của Trâm và của người đàn bà nhà quê khi gặp xe tay, Phong đoán là Trâm lên Hanoi lần đầu. Còn người đàn bà kia có lẽ là người cho Trâm ở nhờ hay có lẽ là mẹ chồng Trâm.

Bỗng một cái xe ô-lô đỗ dừng trước mặt chàng và ở trong xe có tiếng gọi:

— Cậu tú...

Cửa xe mở, Phong thấy bà Ân Nam tiến đến trước mặt chàng. Chàng toan lánh, nhưng không kịp. Trong khi nói chuyện, Phong vẫn đưa mắt nhìn theo Trâm, sợ Trâm đi khuất bóng. Chàng trả lời qua loa mấy câu bà Ân hỏi, rồi cúi chào bà Ân và Liên, vội vã đi theo Trâm. Nhưng chậm quá rồi. Chàng đoán là hai người vào chợ. Chàng không còn hy-vọng gì gặp nữa. Đương dừng bán khoán, chàng bỗng mỉm cười lầm bầm:

— Rõ mình cũng lần thân. Tim... tìm để làm gì mới được chứ.

Rồi chàng dứt hai tay vào túi quần, lững thững trở về nhà.

Về đến nhà, thấy trên bàn có bức thư của Viễn, chàng lo sợ bóc ra xem. Vì Viễn đau gan đã mấy

tháng nay chưa khỏi, chàng chắc Viễn lại viết thư nhờ chàng mời họ thầy thuốc:

Anh Phong.

Bệnh tôi một ngày một nặng. Thầy thuốc đều chịu cả. Tôi không chắc qua khỏi. Vậy khi anh nhận được thư này thì anh về ngay. Tôi có một câu truyện rất hệ trọng không tiện nói trong thư. Anh về, tôi sẽ kể anh nghe. Vậy bạn thế nào thì bạn, anh cũng về ngay, kéo lại, sợ chậm quá. Tôi muốn nói với anh về việc Trâm độ trước.

Viễn

Phong đọc đi đọc lại hai, ba lần câu cuối cùng của bức thư để cố hiểu ý Viễn và cố xem việc gì mà hệ trọng đến nỗi Viễn cần phải cho chàng biết trước khi nhắm mắt.

Chàng ăn vội vàng cho xong bữa cơm, nhờ người xin phép nghỉ học hộ, rồi ra ngay ga để kịp đi chuyển xe lửa một giờ về quê.

XX

Vừa về đến nhà, Phong vội vã sang thăm Viễn. Bà Hàn nói Viễn đương tỉnh và từ sáng đến giờ, ngong ngóng đợi Phong về.

Viễn thấy Phong vào buồng, cố chống tay ngồi dậy, vẻ mừng rỡ lộ ra nét mặt.

Sau khi nói chuyện hỏi thăm qua loa về bệnh trạng Viễn, Phong đưa mắt hỏi. Viễn khẽ bảo Nhung ra nhà ngoài, rồi bảo Phong ngồi sát lại gần. Ngập ngừng một lúc lâu, chàng nói:

kể anh hay. Trước ngày anh về quê học, em tuy có vợ con mà em cũng đã thầm yêu Trâm... nhưng vì Trâm mấy lần cự tuyệt, em giận, em thù và tìm cách đuổi Trâm đi. Thật ra Trâm oan...

Phong hồi hộp hỏi dồn:

— Trâm oan, nghĩa là thế nào?

— Anh cứ để em kể từ lúc đầu, anh mới hiểu được. Thật ra lỗi ấy không phải ở cả em. Em chỉ ghét Trâm, tìm cách đuổi Trâm ra khỏi nhà, em nói với mẹ vu cho Trâm phải lòng trai...

Phong vội nói:

— Chú cũng có nói với tôi như vậy.

— Vâng, nhưng có một điều anh không biết, mà em cũng không ngờ đến, là khi mẹ em hỏi Trâm thì Trâm tỏ ý phải lòng anh và... xin anh tha thứ cho...

— Được, chú cứ nói.

— Trâm cho mẹ biết là Trâm phải

lòng anh và đã có thai với anh được ba, bốn tháng.

Phong muốn cho Viễn nói ngay đến chỗ chàng cần biết nên bảo:

— Tôi cũng đã biết rõ như thế rồi. Mẹ có nói với tôi như vậy. Nhưng tôi lấy làm lạ vô cùng, vì tôi có yêu Trâm thật, nhưng quả đưa bé không phải là con tôi.

Viễn đáp:

— Tôi có ngờ đâu thế, và cả nhà ai cũng tưởng là anh có đi lại với nó mà anh chối không nhận. Về sau em mới hiểu rằng anh chối thế là vì cái tình của anh với Trâm rất trong sạch. Anh thật đã khổ sở nhiều lắm vì việc đó. Đến đây mới là chỗ em cần anh tha thứ, vì hơn một năm sau, em biết rõ mà vì sự thù ghét Trâm em cứ giấu anh. Trâm không từng có thai ghen bao giờ cả: Trâm vẫn trong sạch...

Phong lặng người đi: sự cảm động tràn ngập cả tâm hồn chàng. Mê man, chàng hồi nhắc lại câu nói của Viễn:

— Trâm vẫn trong sạch....? Sao chú biết?...

— Sau khi Trâm đi, em vẫn để ý và biết là Trâm đến ở nhà bác Hai-Xuyến trên phố Huyện. Chắc anh cũng có biết bác ta. Bốn năm tháng sau, Trâm vẫn đi lại như thường, cả phố Huyện ai cũng biết, và lại khi Trâm thú với mẹ rằng Trâm yêu anh, mẹ em hiểu nhầm tưởng là nó đã có đi lại với anh.

Phong ngồi cố nhớ lại những việc xảy ra năm ngoái, những bức thư của Trâm viết cho chàng trước khi đi, và tối hôm Trâm sang buồng chàng. Bấy giờ chàng mới biết là trước kia vì quá ghen nên không chịu nghĩ, tin ngay lời bà Hàn nói: Nếu Trâm quả có thai với người khác, thì không lẽ nào lại còn khắp khoản xin chàng tha thứ. Chàng bảo Viễn:

— Khốn nạn! Thế ra Trâm không ngờ có việc ấy. Trâm tưởng tôi ruồng bỏ, phụ lời thề...

Viễn hối hận đáp:

— Em là thằng khốn nạn, vì em để Trâm tưởng anh cũng như em.

Thốt nghĩ đến lòng thương người của cha mình đối với mọi người và nhất là đối với Trâm, Viễn lại càng hối hận bảo Phong:

— Em chỉ xin anh giúp cho một việc là anh tìm Trâm và vì em anh nói hộ với Trâm tha thứ cho em.

Viễn cảm động quá, ngừng lại một lúc rồi rơm rớm nước mắt nhìn Phong nói:

GIỚI THIỆU THUỐC LẬU, GIANG

Xin giới thiệu với các ngài, từ trước tới nay mới có một thứ thuốc Lậu, Giang ra đời thực hay. Uống vào chóng khỏi và khỏi chắc chắn, không hại sinh dục, làm việc như thường. Nhẹ 2, 3 lạng, nặng 6, 8 lạng. Thuốc ấy đã phân phát tại nhà thí nghiệm, đã thí nghiệm cho nhiều người, kết quả mỹ mãn. Đã nhận được nhiều thư cảm ơn rất có giá trị.

Vậy xin giới thiệu với các ngài, từ nay sẽ khỏi bị tiền mất tật mang

Thuốc Lậu mới phải hoặc đã lâu, tự đau rức, buốt tức . . . . . 0\$50
Thuốc Giang-mai, bất cứ cũ-dính thiên-pháo, mề-day, mào-gà, hoa khế 1.00
Thuốc tiết nọc và bồi bổ nguyên khí, kiên tinh bổ thận cho những người sau khi khỏi bệnh Lậu, Giang 1.50

Bán tại nhà thuốc: **THƯỢNG-ĐỨC**, N° 27, Rue de la Mission (phố Nhà Chung) HANOI
Ở xa muốn dùng, viết thư về, sẽ có thuốc gửi «linh hóa giao ngân» đến tận nơi ngay.

OMNIUM Indochinois

5, Boulevard BOBILLOT, 5
HANOI

Nhà chuyên-môn đóng
xe-tay đã kinh-nghiệm trong 25 năm.
Các ngài nên coi chừng
những xe rẻ tiền!!!

— Em hối hận lắm! Xin anh tha hết những tội lỗi của em đối với anh. Em biết rằng anh yêu Trám lắm lắm. Anh đã đau đớn vì tưởng lầm Trám yêu người khác trong khi anh hết lòng yêu Trám. Em đã làm anh khổ sở và làm hại một đời Trám.

Phong vội kiểm lời an ủi:

— Bây giờ chú cứ yên tâm mà tĩnh dưỡng cho khỏe. Còn tôi, tôi sẽ đi tìm Trám để chuộc lại cái lỗi của chú và lỗi của tôi nữa... Tôi sẽ lên ngay phố Huyện để tìm Trám.

Viên vội nói:

— Trám bây giờ không còn ở đây nữa. Bác hai Xuyên đã chết ngoài bốn, năm tháng nay. Không biết Trám đi đâu.

Phong nhớ lại cuộc gặp gỡ Trám sáng ngày ở Hanoi, hồi tiệc bảo Viên:

— Sáng hôm nay, tôi gặp Trám ở Hanoi đi với một người đàn bà... nhưng không biết nghĩ thế nào, tôi lại lánh mặt đi.

Viên vội hỏi:

— Anh có biết rõ mặt người đàn bà ấy không?

— Không, tôi chỉ để ý đến Trám thôi. Nhưng Trám còn sống thì thế nào tôi cũng tìm ra.

XXI

Phong vẫn chưa biết là Trám ẩn náu ở nơi nào, vì không biết căn cứ vào đâu mà tìm kiếm. Ngay hôm Viên thú thật với chàng, chàng lên huyện hỏi người chồng bà hai Xuyên thì người ấy nói Trám bỏ nhà trốn đi, không biết là đi đâu.

Mấy hôm sau, Phong cáo bệnh xin nghỉ hơn một tháng để đi dò la khắp

thay mình giồng già mấy tháng giờ nữa. Dần dần, chàng cũng hết cả hy vọng. Có lúc chàng buồn rầu nghĩ rằng, có lẽ Trám không còn ở trên đời này nữa, hay Trám còn sống, nhưng đã có chồng con thì cũng muộn quá rồi. Từ ngày gặp Trám ở phố hàng Đào đến nay đã hơn một năm, khó lòng lại có sự tình cờ run rủi gặp Trám một lần nữa.

Có khi nhớ Trám, chàng lại về thăm quê và nuôi cái hy vọng hão huyền được nghe có người kể chuyện đến Trám, chàng tưởng về nom thấy cảnh cũ thì như có nhiều phần may gặp được Trám hơn là ở Hanoi. Nhưng mỗi lần về, chàng lại đeo thêm một nỗi buồn tê tái.

Từ ngày Viên mất, bà Hàn thường lên ở với Nhung lấy chồng trên Bắc-ninh. Nga thì lên buôn bán ở Hanoi, ở nhà chỉ có vợ Viên với đứa con thơ.

Vườn cũ vì không người sửa sang, nên trông hoang dại tiêu điều. Trên con đường gạch nứt hại nhà với nhau, rêu cỏ mọc xanh xanh. Ánh nắng thu tung bưng reo trong vườn rộng, nhấp nhánh trên lá cây như vui đùa với gió, lại càng gọi Phong nhớ đến những ngày thu sáng sửa mấy năm về trước khi mới bắt đầu yêu Trám và cùng Trám thơ ngây, mơ ước một cảnh đời vui không chút gợn buồn. Bây giờ một mình Phong trở về chốn cũ, ngong ngóng đợi chờ người xưa kuông thấy lại. Từ nay, trong đời chàng chỉ còn những ngày buồn bã, quanh hiu nối tiếp nhau liên-miên đem lại cho

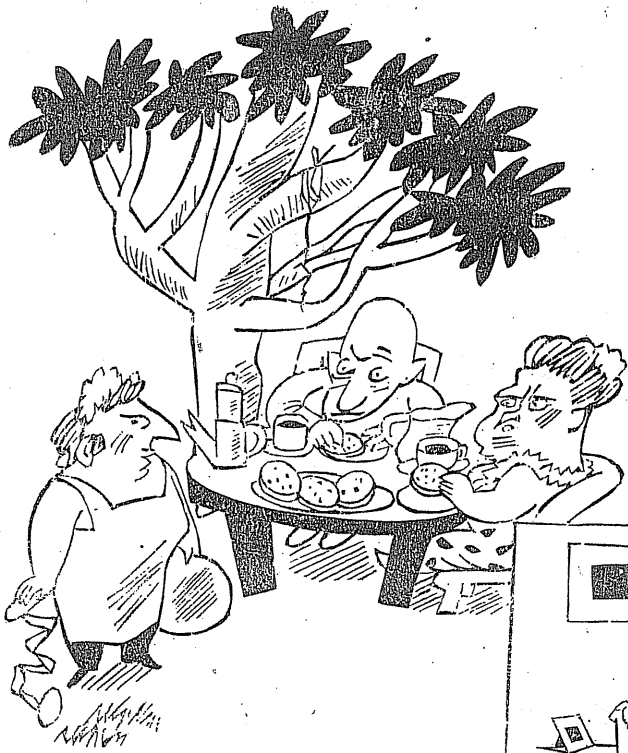

vùng đó, nhưng vẫn biệt tăm tích. Và lại Trám bỏ đi đã hơn bốn tháng rồi, tìm quanh quẩn ở đây chắc không công hiệu gì. Phong đành về trường học và thuê người đi tìm

chàng những nỗi nhớ-thương Trám như giồng sông Phương kia nao nao nước chảy không bao giờ ngơi.

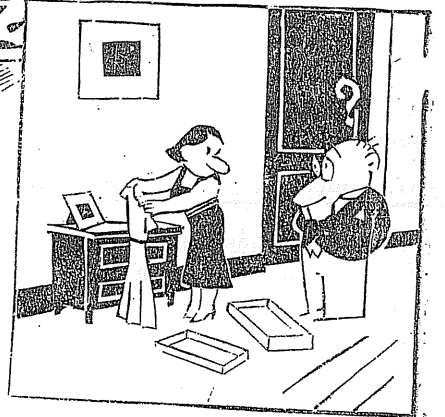
(Còn nữa)

Nhất Linh

CHỦ—Sen này, mặt ông có mùi gì khó chịu lạ?
CON SEN — Thưa bà, không phải là mặt ông, đó là thuốc giết ruồi nó giảy vào bánh.

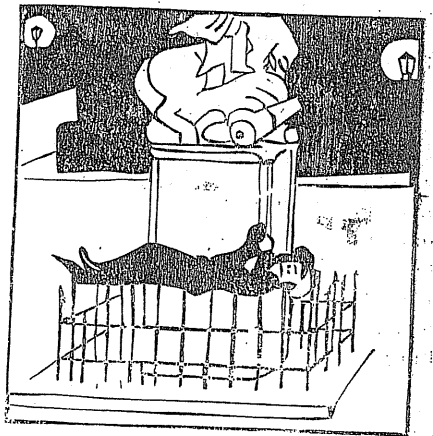
RIC ET RAC

LẠ THỰC!

— Lạ quá cậu ạ... Tôi mua cho cậu mấy cái áo sơ-mi, họ lại đem nhầm lại cho tôi một cái áo đàn-bà... mà cái áo này lại chính là cái áo tôi vẫn thích mua từ lâu.

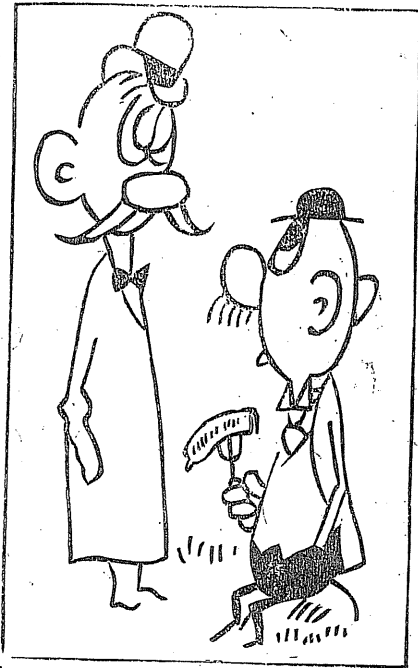
MARIANNE

THÓI QUEN

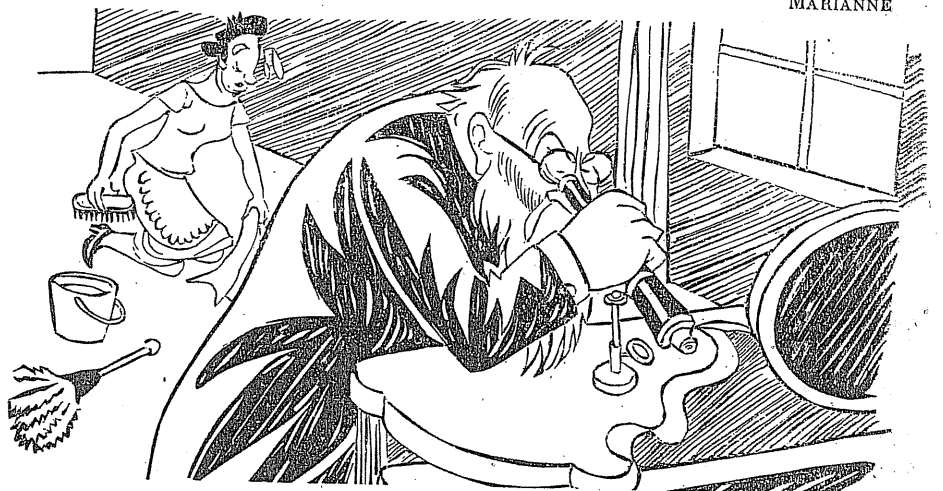
— Nhà làm xiếc nằm ngủ mát ngoài công viên.

MARIANNE

— Ông đừng nói với tôi về ich. Tôi cảm.
— Nhưng tôi có nói gì đâu. Tôi nhai đấy.

MARIANNE

NHÀ VI-TRÙNG HỌC LÂN-THÂN

— Vũ giã... vũ lâu bàn chưa được căn thận. Trên bàn hãy còn hai con vi trùng: b lao và bầy con vi trùng bệnh lỵ.

RIC ET RAC

BIỆNH HI ĐAU MÁU

Người ta cốt nhờ có máu, máu tốt thì mạnh khỏe, máu xấu thì yếu đau, tục-ngữ thường gọi bệnh đau máu, tức là đau xương, đau gân, đau mình, đau lưng, đau chân tay, đau bắp thịt, đau não tủy, đau màng óc, và phong-thấp, tê-thấp, tê bại, vắn vắn, hoặc bởi khí huyết xấu, hoặc quá lao-lực, quá vận động, quá giảm sương rã nắng, hoặc cảm tà khí phong hàn, thủ thấp, hoặc ở nơi sơn lam chướng khí, hoặc quá dâm dục, hoặc bị bệnh hoa liễu, lâu ngày độc khí chuyên-nhiễm vào xương, cốt, vào não tủy, vào mạch máu, mà sinh ra các bệnh như đã nói trên, thì nên dùng thứ thuốc "ĐỒ-HUYẾT-KHU-PHONG số 109" mỗi hộp giá 1\$20, chỉ uống một hộp là khỏi. Bán tại nhà thuốc NAM-THIÊN-DUONG, 46 phố Phúc-Kiến Hanoi, số 140, phố Khách Nam-Định, số 62, phố Cầu-dắt Hải-Phòng, Báo-hưng-Long Phú-Thọ, Nguyễn-Long Ninh-Bình, Phúc-hưng-Long Thanh-Hóa, Vinh-hưng-Trường Vinh, Vinh-Tường Huế, Thái-Khánh đường Đờ-hữu-vị Tourane, Hoàng-Tả Quỳnhon, Mộng-Lương Nha-Trang, Lê-nam-Hưng Phan-Thiết, Trần-Cảnh Quảng-Ngãi, Thanh-Thanh 120 rue la Somme Saigon, Nguyễn-bá-Năng Bắc-Liêu, và ở các nhà đại-lý khắp các tỉnh xứ Đông-Đương

HIỆU RUỘM MỚI

PHUC-HAI

32, RUE TIEN TSIN - HANOI

Ruộm đủ các màu về hàng tơ lụa nhưng lên RUỘM ĐẸP VÀ BỀN MÀU

Vì bản hiệu dùng toàn thuốc tốt và có đủ khí-cụ để nhuộm và chải lại tuyệt nhưng

Quần áo tây pardessus đã cũ hoặc phai màu, bản hiệu nhuộm lại và có máy hấp được như mới

Có nhận mạng lại các quần áo bị thủng

CÔNG VIỆC CĂN THẬN

GIÁ TÍNH RẤT HẠ

TÙ' VIỆN DÂN-BIỂU

ĐẾN CHIẾC Ô-TÔ HÀNG

Hôm ấy, chiều thứ bảy 20 Octobre, mấy giờ sau khi ông Lục đã leo lên ghế nghị trưởng để hiến trái tim nguội của ông cho quốc dân một hạn một năm nữa, thì một sự tình cờ lại bắt tôi phải gặp một cụ dân biểu mãn khóa trên chiếc ô-tô hàng, đường Hanoi-Thái bình.

Cùng đi chuyến xe ấy, ngoài cụ nghị già, có hàng gà, có lái lợn, lại có cả một bà nghị nữa. Nghĩa là có đủ các hạng người của xã-hội Việt-Nam, cái xã-hội phức tạp, hàng thịt nguyệt hàng cá, mà ta có thể gọi chung là một xã-hội « cá khịa ».

Tôi nói « xã-hội cá khịa », không phải là quá đáng gì đâu. Vì vừa buổi sáng, trong lúc bầu nghị-trưởng, các ông dân biểu đã « cá » nhau kịch liệt rồi. Có ông, hình như nóng tính, đã thốt ra những lời không lịch sự, mà phép lịch sự buộc ta không được kể ra đây.

Trưởng thế, cái lỗi tai mình nó đã hết nợ với các ngài dân biểu. Nên sau khi bầu xong ban trị sự mà tôi cho là xứng đáng với cái xã-hội nói trên kia, tôi rũ áo ra về, để yên cho các ngài dân biểu làm việc, hay làm gì, tùy ý.

Thì ra, tôi lầm. Số mình còn nặng nợ: tránh hội Khai-trị lại với phải chiếc ô-tô hàng, trong có một cụ dân biểu mãn khóa và một bà nghị hiện thời. Mà hai người này, tuy chẳng dính dáng đến viện một cách mật thiết, đã thành cho chúng tôi, những khách đi đường, một cái tai nạn bất kỳ, cái nạn diếc tai về việc viện. Quả vậy, trong mấy giờ đồng hồ, một cụ, một bà, tranh biện nhau rất hùng hồn về việc bầu nghị-trưởng, tiếng nói lấp cả tiếng máy, tiếng còi ô-tô và tiếng bác tài xế.

Bạn đọc giả, ai muốn tưởng tượng cái cuộc biện thuyết này nó kịch liệt đến chừng nào, xin hãy nghe qua vài câu ứng khẩu tuyệt tác sau đây:

— Cụ này khó chơi thật! (lời bà nghị nói) Ở nhà, cụ hứa với tôi bốn phiếu mà lên đến Hanoi, nó cho cụ ăn uống gì, cụ lại lật mặt thế. Tôi bảo thật cho

cụ biết, việc này tôi sẽ bảo con tôi nó đăng báo cho cụ biết tay....

— Ô hay! (lời cụ dân biểu) Bà lấy lời nà chưa! Tôi thấy bà xuống tận nhà tôi lời tôi bầu cho em bà nà người tỉnh ta thì tôi mới nhận, chứ thằng kia (?), tôi biết nó nà thằng khỉ lòi? Bà có bạn bà, tôi có bạn tôi chứ....

— Nhưng mà cụ liệu đấy, đừng tưởng cho con, cho cháu ra làm dân biểu mà đã oai lắm đâu? Cụ có con làm dân biểu thì tôi cũng có con làm chủ báo... Hừ, đã nhận nhời rồi, mà còn đi soi....

— Soi gì? Bà bảo tôi soi gì?

— Cả lược An-lam, tôi mới thấy có một người đàn bà như bà. Ăn lời sô bồ, không biết lễ lang ai cả.

— Ừ thì sô bồ đấy, làm gì bà?...

Câu truyện đối đáp đến đây, đã có vẻ gắng. Vả xin miễn thuật những câu có tính cách quá kịch hơn, vì lòng tôn trọng độc giả. Trong lúc hành khách sôn sao khó chịu về câu truyện nghị viện, thì may cho chúng tôi, có một vị cứu tinh ở trên trời sa xuống. Vị cứu tinh này chẳng phải là ai xa lạ, là bác tài xế lái « con quái vật Renault đang nuốt cột giấy thép bon bon chạy về tỉnh Thái » (văn Tam-lang).

Sau khi hăm « phan », oai nghiêm như một ông thuyền trưởng trên một chiếc tàu lớn Đại tây dương, quan « tài » đồng dục truyền lệnh:

— Ê! nếu cụ và bà không bớt cái miệng một tí, thì lập tức, tôi phải mời cụ và bà xuống đất ngay. Chiếc xe mà tôi cai quản đây chẳng phải là hội Khai-trị hay là chợ Đồng-xuân. Mà cụ và bà chẳng phải là hai người đã trả tiền riêng chuyến xe này để cãi vã nhau cho chóng hết thì giờ. Hơn nữa, chúng tôi không muốn nghe câu truyện nghị viện nó chẳng ích lợi cho chúng tôi chút nào. Vậy cụ và bà đã nghe rõ chứ: im, cho xe chạy và cho hành khách nghỉ tai.

Trông quanh mình, cụ dân biểu và bà nghị viên thấy hành khách ai cũng

có vẻ đồng tình với bác tài-xe, biết mình lép vế, cưỡng cũng chẳng được nào nên đành im, mà hậm hực một mình vậy.

Lúc xuống xe, ra về, tôi mừng đã thoát được hai cái « nạn dân biểu » buổi sáng và chiều. Nhất là « cái nạn dân biểu » năm nay mới có một tính cách phi thường: tính cách cá khịa.

Tuy vậy tôi cũng hơi buồn một chút. Là hai cái tai hùng biện kia, một cái của một cụ dân biểu già, một cái của bà nghị viên trẻ, giá dùng vào việc viện, thì hẳn là có ích cho quốc gia, xã hội biết bao!

Vậy, nếu tôi được đi bầu viện trưởng thì tôi quyết bỏ thăm cho bác tài nọ đã có cái giọng đồng-dục sai khiến được cái óc của cụ nghị già và cái mồm của bà nghị trẻ trong lúc hai bên đang hăng hái sô sát nhau về việc viện.

Nhất-chi-Mai

Ai bảo cụ nghị Lại thôi làm chánh trị

ĐƯỢC tin cụ nghị Lại vẫn Trung thôi không ra ứng cử dân biểu hạt Kiến-xương, Thái-bình, ai cũng tiếc kỹ họp viện dân biểu năm nay sẽ vắng mặt một nhà lão thành chánh trị rất được việc của nghị viện Bắc-kỳ. Là vì năm năm, cụ lại vẫn nhận cái trách nhiệm nặng nề học thuộc lòng một bài đáp từ, rồi cất cái giọng run-run: « Bầm quan nớn... » để đọc trong buổi khai mạc viện.

Vắng cụ Lại này, chắc viện cũng đã tìm được cụ Lại khác, có cái giọng « bầm quan lớn » na ná như cụ Lại tỉnh Thái, để dùng vào buổi khai mạc hội-đồng. Đó là việc của viện, ta không cần bàn đến.

Nhưng có một điều đáng mừng cho viện, là tuy cụ nghị Lại thôi không làm dân biểu, nhưng chưa thôi làm chánh trị, cái thứ chánh trị sô thịt, quốc túy của nước Việt nhà.

Chẳng thế, đưa con, đưa cháu lên viện, cụ cựu dân biểu họ Lại đã nằm ở sầm Đồng-Lợi ngót một tuần lễ để hoạt động trong vụ bầu nghị trưởng. Cụ làm việc một cách hăng hái, hăng hái hơn lúc còn ở viện, nên bạn đồng viện có nhiều người mến tiếc, hô lớn rằng:

- Mọi cầm hộ tôi cái mũ.
- Để làm gì?
- Để khỏi phải chào người quen chứ sao.

— Cụ nghị Lại, sao cụ chẳng ở lại trong viện dân biểu chúng tôi một hạn nữa, cho... sầm Đồng-lợi nó nhờ...

(Xin giới thiệu: mỗi khi cụ nghị Lại về Hanoi họp việc viện, đại doanh vẫn đóng ở gần ga).

Mấy câu trăm ngôn của cụ nghị Lại

SAU khi từ giả viện, cụ nghị Lại có tuyên bố với... con cháu đầy rẫy những câu triết lý « xoi thịt » sau này:

— Ta sô-dĩ từ giả việc lược, không phải là tiếc chút hơi thừa, tránh việc đọc đáp-từ quan nớn Thống sứ hôm khai mạc đầu. Ta chỉ nghĩ như ta vào viện, từng ấy làm giờ, núc ngồi chủ tọa, khi bắt tay quý quan, nại khi ăn tiệc trong dinh quan Toàn quyền, quan Thống sứ, núc đi xem xi-lê-ma, thăm vịnh Hạ-nong, trông bao nhiêu cái khó nhọc, vinh hoa đều trải cả, nui về vườn cũng đáng năm rồi. Bây giờ các con ra thay mặt dân, lên theo vết đường ta đã đi trước, trên trung thành với chính phủ Bảo-hộ, dưới được nòng với anh em đồng viện, mới khỏi phụ nòng ta mong mỏi cho các con, và cho tiền đồ viện dân biểu nước nhà.

Phải. Nếu ông Lại Nức và ông Lại Mẩn theo vết đường của cụ Lại, thì cũng may cho... nhà họ Lại lắm vậy!

Nhất chi Mai

ĐÀN BÀ ĐẸP TÂN THỜI AI CŨNG DÙNG KEM PHÂN SÁP SA PHÒNG TOKALON

AGENTS: MARON ROCHAT ET C^o 45 B. GAMBETTA HANOI

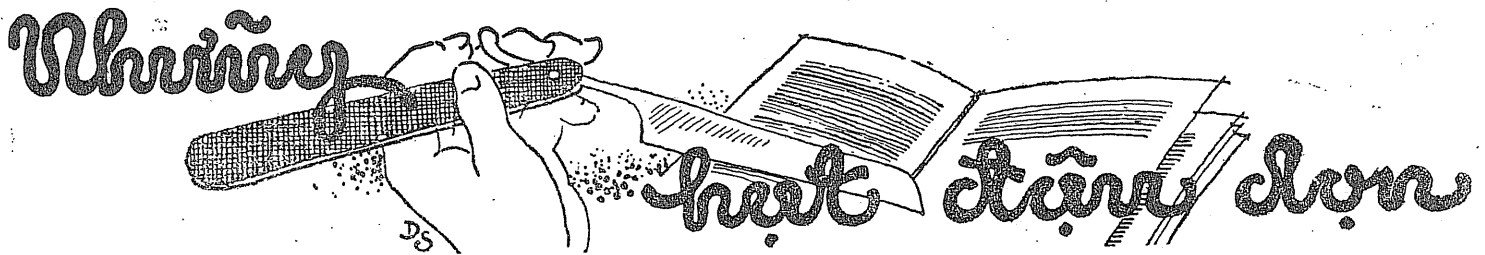
MAISON TOKALON PARIS. SOCIÉTÉ ASIE. AFRIQUE 3 RUE RICHER PARIS

TOKALON

NÊN BIẾT PHÁP-LUẬT

Nhiều việc phải mất lắm tiền mà vẫn hỏng là tại không biết làm, hoặc bị lừa, hoặc vì việc mình không có lý, cớ mà người ta không chịu nói thật cho mình biết trước. Khi có việc, nên đến bàn trước với ông **TRẦN-ĐÌNH-TRÚC** Luật-khoa Cử-nhân, một nhà chuyên môn về pháp luật đã lâu năm.

Số 5, hàng Gia cũ. Rue des Cuirs, Hanoi (CẠNH BÃI CHỢ HÀNG GIA CŨ)
BUỔI TỐI CŨNG TIẾP TỪ 8 ĐẾN 9 GIỜ

Xếp đặt bất lương
Trong bài « Tin thể thao » Đ. P. số 2772 :

Hai hội xếp đặt tuy có vẻ lừa lọc các đấu thủ, nhưng ta nhận ra hai hội đều có người chơi giầy.

Các đấu thủ mảnh khỏe ở đâu mà để cho người ta lừa lọc được thế?

Chú thích

Ngo báo số 2141, dưới một bức ảnh, hai hoa khôi Pháp và Anh ngồi mỉm cười ra vẻ « thân thiện » với nhau lắm, có lời chú cớ này :

Trông bức ảnh này, ai chẳng bảo Pháp và Anh không thân thiện.

Nói thế cũng như nói : « cảm không được đồ rác xuống hồ » (nghĩa là không đồ rác xuống hồ thì phải phạt). Ngo-báo vẫn không ưa lối viết « vô ý thức » này.

Phần thưởng lạ

Cũng số báo ấy, trong bài tường thuật vận động :

... Trông trời hơn Bằng và được công chúng hoan hô bằng những cú đá móc tuyệt diệu.

Không biết lúc được công chúng hoan hô « bằng những

cú đá móc tuyệt diệu ấy » thì Tương đưa mông hay đưa lưng ra nhận lấy?

Đều đáng thưởng

Cũng trong bài ấy :

Hậu vệ Thành hay và ngộ đều giữ trọn phận sự.

Đều giữ trọn?

Thế thì cả hậu vệ cả Thành và cả người viết tường thuật đều đáng hoan hô.

Một cách

Trong truyện « Mai rặng » Ngo-báo số 2140 :

Trước kia ai bảo với Ngọc rằng sự sung sướng ở đời không khác gì giấc mộng là ự như bị anh cười vào mặt và chế nhạo một cách không tin.

Bây giờ ai đọc câu này cũng bảo tác-giả viết văn một cách chế nhạo. Nói thế lại còn có lý hơn.

Hay mà dở

Cũng trong bài ấy :

— Hôm ấy, một ngày chủ-nhật. Trời sáng nhưng không nắng, lạnh mà ẩm...

Cho nên tác-giả thông minh nhưng óc rộng, văn rất hay mà dở vô cùng.

Ruộng cỏ

Cũng văn bài ấy :

Cả một buổi chiều hôm đó, chúng tôi chạy qua các đồng ruộng xanh um những cỏ, nó đùa cùng các cỏ thợ cấy...

Giá tác-giả tiếp theo như thế này lại càng có ý vị :

Và trên những đồng ruộng xanh um những cỏ ấy, chúng tôi ngó ngàng cũng như lúc viết câu văn vừa rồi.

Lại ngớ ngẩn

Vì lại vẫn là câu văn trong bài ấy :

Tuổi chừng mười tám, mười chín, Mai làm cho chúng tôi phải ngạc nhiên về những điều bộ nghiêm trang, cũng cái học chắc chắn mà tuổi nàng chưa có thể có được.

Cái tuổi có thể có học thức chắc chắn? Có lẽ tác-giả muốn nói cái học thức mà người trạc tuổi ấy chưa có thể có được. Nhưng, nếu nói thế thì làm gì nên truyện?

May quá

Báo Trung-bắc số 5269, mục tin vật :

... Ở lối về vào (sic) ngõ Sa-ich, ô-tô số T. 1546 do M. Nguyễn đắc Đứơc cầm lái, cho chạy lùi húc ngay phải chiếc xe đạp để « ở vệ đường của bác Nguyễn văn Hiếu ». Xe đạp bị gãy tan, may người không việc gì.

Nếu không may thì người (bác N. V. Hiếu) tất bị đè chết, tuy bác không ngồi trên xe. Và lại xe ô-tô kia có húc thì phải húc đằng đầu chứ húc đằng đít sao được. (vì nó chạy lùi).

Nhún mình

Trong một bài quảng cáo của xe ô-tô Hanoi-Hung-yên :

Em ơi đã hỏi tới anh, Nay hãy nghe anh giảng xe [màu xanh chữ gì. Một ngày ba chục chuyến đi Ba chục chuyến về phải thế [không em, Lê-hữu-Luân con thỏ là tên.

Lê-hữu-Luân là tên con thỏ hay con thỏ là tên Lê-hữu-Luân cũng được. Ai không biết tưởng L. H. Luân nói nhún mình.

NHÁT-ĐẠO-CA O

SÁCH DẠY Võ Nhật RẤT KỸ

AI học lấy cũng giỏi ngay vì bằng quốc-ngữ và nhiều hình vẽ rõ. Giấy ngót trăm trang giá 5 hào (Ctre rembent là 0\$85) Thơ, mandat gửi cho nhà xuất-bản: "NHẬT-NAM THƯ-QUÁN - HANOI"

Chỉ có các Dược-sĩ mới đủ tư-cách chế và bán những đồ trang-sức thực công-hiệu.

Vì vậy những đồ trang-sức đó, muốn cho được toàn-mỹ, cần phải :

- 1º) Không có chất độc, vì chất độc ngấm vào da cũng hại như là uống phải;
- 2º) Có nhiều chất bồi-dưỡng da-dẻ hay sửa-trị những vết rạn ở mặt.

Bởi vậy, chỉ có chữ ký của Dược-sĩ là có thể bảo đảm chắc-chắn về cách chế-hóa và sửa-trị của những thứ trang-sức mình dùng.

Vậy các bà các cô nên theo phương-pháp của.

THO-RADIA

A BASE DE THORIUM & DE RADIUM-FORMULE DU DOCTEUR ALFRED CURIE
thì sẽ thay da-dẻ, thêm phần diêm-lệ.

KIEMI

chế bằng Radium và Thorium

Làm cho da-dẻ được mịn; trừ được những mụn chứng cá; làm mất những chất nhờn ở mặt. Cũng vì thế mà mặt lúc nào cũng tươi-tắn.

Giá: 1 lọ 1\$65, 1 ống: 1\$10

PHẤN

chế bằng Thorium, Radium và Titane

Không gì tốt bằng dùng cả hai thứ kem phấn Thoradia

Phấn mịn không bong, rất ăn, đánh thật tôn vẻ đẹp

Giá 1 hộp: 1\$40

SÀ PHÔNG

chế bằng Thorium và Baume du Pérou

Vì chế rất tinh-khiết và hợp vệ-sinh thứ sà-phông của bản hiệu sửa-trị da-dẻ rất hiệu-nghiệm. Rửa mặt bằng sà-phông này, rồi đánh kem và phấn thì rất ăn và mịn.

Dùng tắm cho trẻ con thì rất tốt.

1 bánh 100 grammes giá: 0\$45

CHỈ BÁN TẠI CÁC NHÀ BẢO CHẾ

POUDRE STOMACHIQUE du SAINT ANDRÉ

là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ - dày.
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,
===== uống lâu không hại, không quen. =====

*Đầy mảy thực là thuốc - tiêu, uống bao giờ
===== cũng hiệu - nghiệm tức khắc =====*

*Cách uống: Một hay hai thìa café, hòa vào một ít nước,
uống trước bữa ăn, ai cũng uống được.*

0\$85 MỘT LỌ

Độc quyền bán tại hiệu bào-chê **CHASSAGNE**
55, Phố Tràng-Tiên, 55 - HANOI